

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA ¹⁾**

z dnia 28 grudnia 2018 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Wigierskiego Parku Narodowego na 2019 r.

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244 i 2340) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Wigierskiego Parku Narodowego na 2019 r.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin, zwierząt i grzybów, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową, stanowiące załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 5) ustalenie miejsc udostępnianych w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych oraz maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, stanowiące załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

Henryk Kowalczyk

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 96).

Załączniki do zarządzenia
Ministra Środowiska
z dnia 28 grudnia 2018 r.
(poz. 75)

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA
TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń oraz ich skutków
1	<p>Zmiany stosunków wodnych – obniżanie poziomu wód gruntowych zagrażające w szczególności:</p> <p>1) siedliskom przyrodniczym:</p> <p>a) sosnowemu borowi bagiennemu (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>), borealnej świerczynie bagiennej (<i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>), sosnowo-brzozowemu lasowi bagiennemu (<i>Dryopteridi thelypteridis-Betuletum pubescentis</i>),</p> <p>b) nizinnym torfowiskom zasadowym o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (torfowiskom alkalicznym),</p> <p>c) torfowiskom nakredowym (<i>Cladietum marisci</i>, <i>Caricetum buxbaumii</i>),</p> <p>d) torfowiskom przejściowym i trzęsawiskom, przeważnie z roślinnością ze zbiorowiska <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i>,</p> <p>e) torfowiskom wysokim z roślinnością torfotwórczą (torfowiskom żywym),</p> <p>f) starorzeczom i naturalnym eutroficznym zbiornikom wodnym ze zbiorowiskami <i>Nympheion</i> i <i>Potamion</i>,</p> <p>g) naturalnym dystroficznym zbiornikom wodnym;</p> <p>2) stanowiskom gatunków:</p> <p>a) poczwarówki zwężonej (<i>Vertigo angustior</i>),</p> <p>b) poczwarówki Geyera (<i>Vertigo geyeri</i>),</p>	<p>1. Działania zmierzające do umieszczania w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego postanowień:</p> <p>1) ograniczających prace ziemne i kopanie stawów, przyczyniających się do obniżania średniego poziomu wód gruntowych, w odległości mniejszej niż 100 m od granic siedlisk i stanowisk gatunków Natura 2000;</p> <p>2) ograniczających możliwość wydobywania kopalin mineralnych i torfu na terenie WPN²⁾;</p> <p>3) uwzględniających konieczność prowadzenia gospodarki wodnej ukierunkowanej na minimalizację poboru wody do celów komunalnych i rolniczych.</p> <p>2. Działania na rzecz utrzymania drobnych zbiorników (oczek) wodnych na obszarze użytków rolnych.</p> <p>3. Prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie ekologicznego znaczenia oczek wodnych dla ekosystemów WPN.</p> <p>4. Wykupy gruntów prywatnych na rzecz WPN lub Skarbu Państwa, w szczególności gruntów przyległych bezpośrednio do jezior i rzek</p>

	<ul style="list-style-type: none"> c) poczwarówki jajowatej (<i>Vertigo moulinsiana</i>), d) czerwończyka nieparka (<i>Lycaena dispar</i>), e) zalotki większej (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>), f) trzepli zielonej (<i>Ophiogomphus cecilia</i>), g) traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>), h) kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>), i) bobra (<i>Castor fiber</i>), j) wydry (<i>Lutra lutra</i>) 	
2	<p>Zanieczyszczenie rzek i jezior ściekami pochodzącymi z gospodarstw domowych oraz z działalności związanej z rolnictwem i przemysłem, zagrażające w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) siedliskom przyrodniczym: <ol style="list-style-type: none"> a) torfowiskom przejściowym i trzęsawiskom, przeważnie z roślinnością ze zbiorowiska <i>Scheuchzeria-Caricetea nigrae</i>, b) torfowiskom żywym, c) twardowodnym oligo- i mezotroficznym zbiornikom z podwodnymi łakami ramienic <i>Charetea</i>, d) starorzeczom i naturalnym eutroficznym zbiornikom wodnym ze zbiorowiskami <i>Nympheion</i> i <i>Potamion</i>, e) naturalnym dystroficznym zbiornikom wodnym; 2) stanowiskom gatunków: <ol style="list-style-type: none"> a) aldrowandy pęcherzykowatej (<i>Aldrovanda vesiculosa</i>), b) krasnorostu (<i>Hildenbrandtia rivularis</i>), c) poczwarówki zwężonej (<i>Vertigo angustior</i>), d) poczwarówki Geyera (<i>Vertigo geyeri</i>), e) poczwarówki jajowatej (<i>Vertigo moulinsiana</i>), f) czerwończyka nieparka (<i>Lycaena dispar</i>), g) zalotki większej (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>), h) kreślinka nizinnego (<i>Graphoderus bilineatus</i>), i) trzepli zielonej (<i>Ophiogomphus cecilia</i>), j) piskorza (<i>Misgurnus fossilis</i>), k) kozy (<i>Cobitis taenia</i>), l) różanki (<i>Rhodeus sericeus</i>), 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie działań jednostek samorządu terytorialnego na rzecz: <ol style="list-style-type: none"> 1) rozbudowy kanalizacji sanitarnej umożliwiającej odprowadzanie ścieków do oczyszczalni w miejscowościach położonych w WPN; 2) podłączenia wszystkich gospodarstw do sieci kanalizacyjnej w miejscowościach wyposażonych w kanalizację sanitarną. 2. Pozytywne opiniowanie lub uzgadnianie projektów tylko tych przedsięwzięć, które odpowiednio uwzględniają: <ol style="list-style-type: none"> 1) zainstalowanie i zapewnienie prawidłowej eksploatacji kanalizacji burzowej; 2) wyposażanie pól biwakowych i kempingów w instalacje sanitarne zapobiegające zanieczyszczeniu gleb, wody gruntowej i powierzchniowej. 3. Propagowanie systematycznej modernizacji i stosowania najlepszych dostępnych technik (BAT) w istniejących oczyszczalniach ścieków na terenie WPN, w celu maksymalnego ograniczania ładunków biogenów odprowadzanych do wód powierzchniowych lub gleb. 4. Działania na rzecz ograniczania zabudowy terenów przyległych do jezior i rzek przez postulowanie wyznaczenia i wyłączenia spod zabudowy 100 m strefy ochronnej. 5. Działania na rzecz utrzymywania drzewostanów i trwałej pokrywy roślinnej na brzegach jezior i rzek. 6. Działania na rzecz utrzymywania dotychczasowych ekstensywnych form użytkowania terenów rolnych sprzyjających

	<p>m) traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>), n) kumaka nizinnej (<i>Bombina bombina</i>), o) rzekotki drzewnej (<i>Hyla arborea</i>), p) ropuchy paskówki (<i>Epidalea calamita</i>), q) ropuchy zielonej (<i>Bufo viridis</i>), r) ropuchy szarej (<i>Bufo bufo</i>), s) traszki zwyczajnej (<i>Lissotriton vulgaris</i>), t) żaby jeziorkowej (<i>Pelophylax lessonae</i>), u) żaby moczarowej (<i>Rana arvalis</i>), v) żaby wodnej (<i>Pelophylax kl. esculentus</i>), w) żaby trawnej (<i>Rana temporaria</i>), x) grzebiuszki ziemnej (<i>Pelobates fuscus</i>), za) bobra (<i>Castor fiber</i>), zb) wydry (<i>Lutra lutra</i>)</p>	<p>przekształcaniu użytków ornych na łąki i pastwiska. 7. Propagowanie ograniczania nawożenia i stosowania chemicznych środków ochrony roślin oraz chlorków do usuwania lodu i śniegu z dróg. 8. Działania edukacyjne na rzecz stosowania zasad dobrej praktyki rolniczej³⁾, w szczególności w części dotyczącej sposobów postępowania z nawozami i środkami ochrony roślin. 9. Działania zmierzające do umieszczania w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zakazów lokalizowania na terenie WPN składowisk odpadów i instalacji do przetwarzania odpadów oraz nowych ferm hodowlanych dla obsady powyżej 40 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza. 10. Oczyszczanie z odpadów brzegów i dna jezior i rzek. 11. Wykup gruntów prywatnych na rzecz WPN. 12. Ograniczanie efektów eutrofizacji wybranych jezior przez sterowanie strukturą gatunkową i liczebnością populacji ryb - biomanipulacja powodująca ograniczenie zakwitów glonów planktonowych</p>
<p>3</p>	<p>Zaburzenia w składzie gatunkowym ichtiofauny – spadek różnorodności oraz zmiany struktury gatunkowej i liczebności ryb, spowodowane: 1) zmianami w strukturze troficznej ekosystemów wodnych; 2) presją kormorana czarnego (<i>Phalacrocorax carbo</i>)</p>	<p>1. Regulacja struktury gatunkowej i liczebności ryb przez: 1) zarybienia wybranych wód WPN wylęgiem i narybkiem gatunków zagrożonych wyginięciem lub spadkiem liczebności; 2) prowadzenie zabiegów restytucyjnych w odniesieniu do gatunków ryb, które przestały występować w WPN; 3) odłowy regulacyjne i kontrolne; 4) badania naukowe i monitoring zmian zachodzących w strukturze i liczebności zespołów ichtiofauny; 5) zwalczanie kłusownictwa rybackiego oraz dostosowanie zasad wędkowania do potrzeb ochrony ekosystemów wodnych, w szczególności przez modyfikowanie metod i terminów wędkowania, określanie gatunków ryb oraz ich minimalnych rozmiarów uprawniających do pozyskania;</p>

		<p>6) pozyskanie ikry siei (<i>Coregonus lavaretus</i>), sielawy (<i>Coregonus albula</i>) i szczupaka (<i>Esox lucius</i>), hodowla wylęgu na potrzeby zarybień wód WPN w warunkach kontrolowanych.</p> <p>2. Działania mające na celu ograniczenie presji kormorana czarnego (<i>Phalacrocorax carbo</i>):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) monitoring liczebności; 2) uwzględnianie presji kormorana na poszczególne gatunki ryb przy ustalaniu wielkości odłowów regulacyjnych; 3) kompensacja presji na rybostan przez zarybienia; 4) niedopuszczanie do zakładania nowych kolonii lęgowych, w szczególności przez płoszenie ptaków; 5) podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia liczby ptaków
4	<p>Pogarszanie się warunków sanitarnych i tlenowych w strefie litoralu jezior</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zimowe koszenie części trzcinowisk, niepowodujące niszczenia siedlisk bytowania ptaków. 2. Częściowe usuwanie z wybranych akwenów skoszonej roślinności wynurzzonej.
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmniejszanie się powierzchni siedlisk otwartych i zbiorowisk leśnych z gatunkami światłożądnymi w wyniku sukcesji ekologicznej na skutek zaprzestania koszenia i wypasu oraz zalesiania. 2. Zanikanie cennych zbiorowisk łąkowych w wyniku zbyt intensywnego użytkowania łąkowego. 3. Przekształcanie łąk i muraw w grunty orne, zagrażające: <ol style="list-style-type: none"> 1) siedliskom przyrodniczym: <ol style="list-style-type: none"> a) niżowym świeżym łąkom użytkowanym ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), b) ziołoroślom nadrzecznym (<i>Convolvuletalia sepium</i>), c) zmiennowilgotnym łąkom trzęślicowym (<i>Molinion</i>), d) torfowiskom alkaicznym, e) torfowiskom nakredowym (<i>Cladietum marisci</i>, <i>Caricetum buxbaumii</i>), f) torfowiskom przejściowym i trzęsawiskom, przeważnie z roślinnością ze zbiorowiska <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i>, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów rolniczych - udziału powierzchni poszczególnych rodzajów użytków. 2. Wspieranie działań na rzecz utrwalenia dotychczasowego sposobu użytkowania siedlisk przyrodniczych Natura 2000. 3. Wspieranie działań na rzecz utrzymania podobnego sposobu zagospodarowania powierzchni ziemi na obszarach przyległych do siedlisk przyrodniczych Natura 2000. 4. Przywracanie i podtrzymywanie tradycyjnej gospodarki łąkarskiej – ekstensywnego użytkowania łąk i pastwisk z jednoczesnym, co najwyżej 2-3 krotnym koszeniem lub wypasem w ciągu roku. 5. Działania na rzecz usuwania, poza 10-metrową strefą brzegową wód, zadrzewień i zarośli z gruntów ewidencjonowanych jako łąki i pastwiska. 6. Promocja i wdrażanie programów rolno-środowiskowo-klimatycznych sprzyjających ekstensywnemu użytkowaniu łąk i pastwisk.

	<p>g) torfowiskom żywym, h) roślinności okrajkowej z klasy <i>Trifolio-Geranietea</i>, i) gatunkom typowym dla widnych lasów (<i>Serratulo-Pinetum</i>, <i>Potentillo albae-Quercetum</i>, <i>Peucedano-Pinetum</i>); 2) gatunkom roślin: a) leńca bezpodkwiatkowego (<i>Thesium ebracteatum</i>), b) sasanki otwartej (<i>Pulsatilla patens</i>), c) obuwika pospolitego (<i>Cypripedium calceolus</i>); 3) gatunkom ptaków: a) błotniaka stawowego (<i>Circus aeruginosus</i>), b) trzmielojada (<i>Pernis apivorus</i>), c) orlika krzykliwego (<i>Clanga pomarina</i>), d) derkacza (<i>Crex crex</i>)</p>	<p>7. Wspieranie działań na rzecz niezalesiania siedlisk przyrodniczych Natura 2000 o charakterze łąk i muraw. 8. Działania na rzecz utrzymywania najcenniejszych otwartych powierzchni nieleśnych przez wypas, cykliczne koszenie, usuwanie drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej, z usuwaniem pozyskanej biomasy. 9. Tworzenie stanowisk zastępczych dla gatunków występujących dotychczas na przekształcanych siedliskach. 10. Kształtowanie warunków siedliskowych sprzyjających utrzymaniu populacji gatunków będących przedmiotem ochrony występujących na przekształcanych siedliskach. 11. Wykup gruntów prywatnych na rzecz WPN lub Skarbu Państwa</p>
6	<p>Rozprzestrzenianie się obcych gatunków roślin i zwierząt, zagrażających gatunkom rodzimym oraz siedliskom przyrodniczym: 1) grądowi subkontynentalnemu (<i>Tilio-Carpinetum</i>); 2) łągom olszowo-jesionowym (<i>Fraxino-Alnetum</i>); 3) sosnowemu borowi bagiennemu (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>); 4) borealnej świerczynie na torfie (<i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>); 5) sosnowo-brzozowemu lasowi bagiennemu (<i>Dryopteridi thelypteridis-Betuletum pubescentis</i>); 6) ziołoroślom nadrzecznym (<i>Convolvuletalia sepium</i>); 7) wszystkim wodnym siedliskom Natura 2000 znajdującym się na obszarze WPN.</p>	<p>1. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia wprowadzania na obszar WPN obcych gatunków roślin i zwierząt. 2. Monitoring dynamiki rozprzestrzeniania się gatunków obcych oraz podejmowanie koniecznych działań ograniczających ich liczebność. 3. Zwalczanie gatunków obcych roślin i zwierząt o cechach inwazyjnych na terenach objętych ochroną czynną oraz krajobrazową. 4. Działania zmierzające do umieszczania w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego postanowień ograniczających powstawanie nowej zabudowy, która może sprzyjać wprowadzaniu obcych gatunków flory do środowiska. 5. Prowadzenie działań edukacyjnych, wskazujących na zagrożenia wynikające z inwazji gatunków obcych</p>
7	<p>Presja urbanizacyjna powodująca zanikanie gatunków roślin i zwierząt i ich ostoi, w szczególności: 1) roślin: a) leńca bezpodkwiatkowego (<i>Thesium ebracteatum</i>), b) sasanki otwartej (<i>Pulsatilla patens</i>), c) gatunków światłolubnych i ciepłolubnych widnych lasów i ich skrajów oraz muraw: <i>Anemone</i></p>	<p>1. Działanie na rzecz ograniczenia urbanizacji WPN, w szczególności zabudowy obszarów położonych poza strefami zwartej zabudowy. 2. Ograniczanie niepokojenia zwierząt przez dostosowanie zasad udostępniania WPN do wymagań ochrony gatunków</p>

	<p><i>sylvestris</i>, <i>Asperula tinctoria</i>, <i>Dianthus arenarius</i>, <i>Hypericum montanum</i>, <i>Lathyrus laevigatus</i>, <i>Lathyrus pisiformis</i>, <i>Oxytropis pilosa</i>, <i>Pulsatilla pratensis</i>, <i>Trifolium rubens</i>,</p> <p>d) gatunków nieleśnych torfowisk niskich, przejściowych i nakredowych oraz łąk zmiennowilgotnych: <i>Betula humilis</i>, <i>Carex buxbaumii</i>, <i>Carex chordorrhiza</i>, <i>Dactylorhiza incarnata</i> subsp. <i>ochroleuca</i>, <i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i>, <i>Trollius europaeus</i>;</p> <p>2) wszystkich gatunków płazów, w szczególności traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>) i kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>);</p> <p>3) ptaków:</p> <p>a) bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>),</p> <p>b) bielika (<i>Haliaeetus albicilla</i>),</p> <p>c) orlika krzykliwego (<i>Clanga pomarina</i>),</p> <p>d) błotniaka stawowego (<i>Circus aeruginosus</i>),</p> <p>e) kani czarnej (<i>Milvus migrans</i>),</p> <p>f) kani rudej (<i>Milvus milvus</i>),</p> <p>g) gąsiorka (<i>Lanius collurio</i>),</p> <p>4) ssaków – rysia (<i>Lynx lynx</i>)</p>	
8	<p>Urbanizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej, powodująca fragmentację siedlisk prowadzącą do izolacji miejsc występowania gatunków, zwiększenia ich śmiertelności w wyniku kolizji drogowych i pogorszenia się wskaźników stanu ochrony – zagrożenia dotyczą w szczególności gatunków:</p> <p>1) rysia (<i>Lynx lynx</i>);</p> <p>2) wilka (<i>Canis lupus</i>);</p> <p>3) kumaka nizinnego (<i>Bombina bombina</i>);</p> <p>4) traszki grzebieniastej (<i>Triturus cristatus</i>);</p> <p>5) ptaków szponiastych</p>	<p>1. Działanie na rzecz wyznaczenia korytarzy ekologicznych oraz ich wprowadzania do planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin.</p> <p>2. Monitoring śmiertelności gatunków.</p> <p>3. Wnioskowanie o umieszczenie znaków ostrzegawczych i ograniczeń prędkości na drogach, na których dochodzi do licznych kolizji zwierząt z pojazdami.</p> <p>4. Działanie na rzecz budowy przejść dla zwierząt w miejscach o wysokiej ich śmiertelności, wynikającej z kolizji z pojazdami.</p> <p>5. Organizowanie akcji ochrony płazów w czasie ich migracji rozrodczych, w szczególności ustawianie płotków i przenoszenie płazów przez drogi.</p> <p>6. Działanie na rzecz utrzymania obecnych klas dróg przecinających WPN</p>
9	<p>Urbanizacja WPN prowadząca do pogorszenia walorów krajobrazowych</p>	<p>1. Działanie na rzecz wprowadzenia do studiów uwarunkowań i kierunków</p>

		<p>zagospodarowania przestrzennego gmin oraz do ich miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego postanowień obejmujących:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyłączenie określonych terenów spod zabudowy; 2) ochronę i kształtowanie regionalnych układów osadniczych; 3) rozplanowanie budynków w zagrodach, zieleni i ogrodzeń; 4) zachowanie regionalnego stylu architektury. <p>2. Działanie na rzecz ograniczania umieszczania na terenie WPN nowej infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, w szczególności dróg, linii energetycznych, stacji bazowych telefonii komórkowych, wysokich kominów.</p> <p>3. Wykupy gruntów na rzecz WPN lub Skarbu Państwa.</p> <p>4. Promowanie dobrych praktyk w przypadku nowych inwestycji, konserwacji i remontów obiektów istniejących.</p> <p>5. Promowanie rodzimych gatunków roślin do nasadzeń wokół nowobudowanych obiektów i obiektów istniejących</p>
10	Negatywne oddziaływanie czynników biotycznych i abiotycznych zagrażające trwałości wykonywanych zabiegów renaturyzacji zbiorowisk leśnych pochodzenia antropogenicznego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przywracanie cech drzewostanu - składu gatunkowego i struktury przestrzennej, charakterystycznych dla potencjalnego zespołu leśnego przez:<ol style="list-style-type: none"> 1) cięcia regulujące strukturę przestrzenną, gatunkową i wiekową – cięcia pielęgnacyjno-hodowlane i ochronne; 2) dolesianie wybranych luk i przerzedzeń, poprawki i uzupełnienia gatunkami zgodnymi z odtwarzanym zespołem leśnym; 3) porządkowanie powierzchni i przygotowanie gleby pod odnowienia, w szczególności mechaniczne rozdrabnianie gałęzi z pozostawieniem zrębków na powierzchni; 4) pielęgnację upraw leśnych; 5) inicjowanie i wspieranie odnowień naturalnych gatunków drzew typowych dla odtwarzanego zespołu leśnego. 2. Monitorowanie i prognozowanie występowania owadów stanowiących zagrożenie dla drzewostanów. 3. Ograniczanie masowego pojawienia się (gradacji) owadów odżywiających się tkankami drzew (kambiofagi), w celu

		<p>opóźnienia procesu rozpadu drzewostanów z dominacją świerka (<i>Picea abies</i>) lub sosny (<i>Pinus silvestris</i>), przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyszukiwanie i usuwanie drzew zasiedlonych, z wyłączeniem drzew martwych i obumierających umożliwiającą osiągnięcie właściwego stanu ochrony gatunków wymagających martwego drewna; 2) wykładanie pułapek na owady (feromonowych i drzew pułapkowych); 3) korowanie drewna zasiedlonego przez kambiofagi
11	<p>Niedostatek martwych i obumierających drzew uniemożliwiający osiągnięcie właściwego stanu ochrony gatunków, w tym niezapewniający niezbędnej bazy pokarmowej, wymagających martwego drewna jako podstawowego środowiska ich bytowania, w szczególności grzybów, owadów i następujących gatunków ptaków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dzięcioła biało-grzbiec (<i>Dendrocopos leucotos</i>); 2) dzięcioła trójpalczastego (<i>Picoides tridactylus</i>). 	<p>Pozostawianie martwych drzew stojących (posusz czynny i jałowy) i drewna leżącego o zróżnicowanych wymiarach i w różnych stadiach rozkładu: drzew o ponadprzeciętnych rozmiarach, spróchniałych (ze zgnilizną) i z owocnikami grzybów (hubami), z dziuplami, gniazdami ptaków, o nietypowym pokroju, domieszkowych gatunków pionierskich – brzozy (<i>Betula pendula</i>), wierzby iwy (<i>Salix caprea</i>), osiki (<i>Populus tremula</i>)</p>
12	<p>Zubożenie składu gatunkowego i uproszczenie struktury przestrzennej silnie przekształconych antropogenicznie drzewostanów zdominowanych przez gatunki iglaste, szczególnie w siedlisku przyrodniczym grądu subkontynentalnego (<i>Tilio-Carpinetum</i>), mające bezpośredni wpływ na zły stan zachowania tego siedliska</p>	<p>Prowadzenie aktywnych działań rekonstrukcyjnych służących poprawie niewłaściwego stanu zachowania siedliska - jego struktury i funkcji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zwiększenie udziału drzew liściastych gatunków grądowych, takich jak grab (<i>Carpinus betulus</i>), lipa (<i>Tilia cordata</i>), klon (<i>Acer platanoides</i>) i dąb (<i>Quercus robur</i>); 2) pozostawianie martwego drewna; 3) zahamowanie ekspansji gatunków lekkonasiennych – brzozy (<i>Betula pendula</i>) i osiki (<i>Populus tremula</i>) – z pozostawieniem ich w domieszce; 4) stopniowe ograniczanie liczebności świerka (<i>Picea abies</i>) i sosny (<i>Pinus silvestris</i>) oraz eliminacja gatunków obcych
13	<p>Szkody w lasach i uprawach rolnych powodowane przez ssaki roślinożerne</p>	<p>1. Ochrona drzewostanów i upraw rolnych przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) regulację liczebności oraz struktury wiekowej i płciowej (odstrzały redukcyjne) jelenia (<i>Cervus elaphus</i>); 2) zabezpieczanie upraw leśnych przed zgryzaniem i spałowaniem za pomocą

		<p>ogrodzeń i repelentów;</p> <p>3) zwiększenie bazy żerowej przez uprawę poletek śródleśnych z uprawami rolnymi.</p> <p>2. Monitoring szkód w drzewostanach i uprawach rolnych.</p> <p>3. Analiza uwarunkowań ekologicznych wpływających na stan populacji jelenia, w szczególności relacji drapieżnik-ofiara, analiza przyrostu naturalnego populacji, śmiertelności osobników, migracji osobników.</p> <p>4. Ochrona drzewostanów i zadrzewień przed zgryzaniem przez bobry przez mechaniczne zabezpieczanie pni</p>
14	Pożary lasów, wywoływane w szczególności wypalaniem łąk i ściernisk oraz nieostrożnością osób posługujących się źródłami otwartego ognia, zagrażające w szczególności drzewostanom iglastym na siedliskach borowych	<p>1. Dostosowywanie zabezpieczenia przeciwpożarowego obszarów leśnych do II kategorii zagrożenia pożarowego lasu, w tym:</p> <p>1) utrzymywanie w stanie zapewniającym przejezdność dla wozów strażackich, wyznaczonych na dojazdy pożarowe następujących dróg leśnych: Królówek – Wiatrołuża, oddz. 58 – osada Samle I, oddz. 58 – osada Samle II, oddz. 58 – oddz. 53, Leszczewek – Huta, oddz. 49 – oddz. 65, Sobolewo – Krzywe, Płociczno – Wasilczyki, Sobolewo – oddz. 164, Sobolewo – oddz. 148, oddz. 148 – Zatoka Słupiańska, Sobolewo – oddz. 116, oddz. 388 – oddz. 392, oddz. 263 – oddz. 251, oddz. 242 – oddz. 230, Czerwony Krzyż – Zatoka Krzyżańska, Wysoki Most – Lipowe, Lipowe – oddz. 346, oddz. 205 – oddz. 235, oddz. 246 – oddz. 282;</p> <p>2) organizowanie baz sprzętu do gaszenia pożarów lasu;</p> <p>3) organizowanie obserwacji i patrolowania lasów w celu wczesnego wykrywania pożarów;</p> <p>4) organizowanie punktu alarmowo-dyspozycyjnego (PAD).</p> <p>2. Monitorowanie zagrożenia pożarowego obszarów leśnych.</p> <p>3. Prowadzenie dyżurów przeciwpożarowych.</p> <p>4. Wprowadzanie ograniczenia wstępu do lasu w okresach utrzymującego się najwyższego zagrożenia pożarowego.</p> <p>5. Edukacja społeczności lokalnej oraz odwiedzających.</p>

		<p>6. Współpraca z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe oraz Państwową Strażą Pożarną i ochotniczymi strażami pożarnymi w zakresie zapobiegania pożarom lasów.</p> <p>7. Wspieranie starań o dofinansowywanie i doposażanie jednostek ochotniczej straży pożarnej na terenie gmin, w których położony jest WPN</p>
15	<p>Niezgodne z prawem korzystanie z zasobów WPN, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kłusownictwo; 2) nielegalny zbiór lub odłów chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z Policją, Strażą Leśną, Państwową Strażą Rybacką i innymi służbami oraz z miejscową ludnością w zakresie zapobiegania oraz zwalczania szkodnictwa leśnego. 2. Patrowanie obszaru WPN, w celu ograniczania kłusownictwa oraz nielegalnego pozyskiwania roślin i grzybów, kontrolowanie osób dokonujących amatorskich połowów ryb. 3. Usuwanie urządzeń kłusowniczych. 4. Szkolenie pracowników WPN w zakresie umiejętności rozpoznawania gatunków roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną. 5. Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie przestrzegania przepisów obowiązujących na terenie WPN
16	<p>Zanikanie tradycyjnie stosowanych sposobów użytkowania gruntów w krajobrazie rolniczym, w szczególności takich jak sposoby ekstensywne, bez monokultur, zagrażające w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) orlikowi krzykliwemu (<i>Clanga pomarina</i>); 2) derkaczowi (<i>Crex crex</i>); 3) trzmielojadowi (<i>Pernis apivorus</i>); 4) gąsiorowi (<i>Lanius collurio</i>); 5) błotniakowi stawowemu (<i>Circus aeruginosus</i>); 6) rzadkim gatunkom roślin segetalnych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowanie tradycyjnych sposobów użytkowania gruntów, mających na celu utrzymanie mozaikowego krajobrazu rolniczego. 2. Wykup gruntów przyrodniczo cennych na rzecz WPN lub Skarbu Państwa. 3. Działania na rzecz niezalesiania użytków rolnych. 4. Utrzymanie terenów użytkowanych rolniczo przez WPN zgodnie z tradycyjnymi sposobami użytkowania. 5. Przeciwdziałanie urbanizacji gruntów rolnych
17	<p>Zanieczyszczenia powietrza i gleb</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprzątanie odpadów we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego. 2. Działania na rzecz likwidacji miejsc nieprzeznaczonych do składowania odpadów i rekultywacji terenów zdegradowanych. 3. Termomodernizacja budynków stanowiących własność WPN oraz modernizacja systemów ich ogrzewania. 4. Wprowadzanie i popularyzacja technologii wykorzystania źródeł energii

		nieoddziałujących negatywnie na walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe WPN. 5. Monitoring jakości powietrza i gleb w oparciu o dane zbierane przez Stację Bazową Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego „Wigry”. 6. Prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania i ograniczania zanieczyszczeniom powietrza i gleby
18	Pogarszanie się stanu obiektów dziedzictwa kulturowego	1. Remonty, konserwacja i rewitalizacja obiektów zabytkowych będących własnością WPN. 2. Propagowanie ochrony zabytków i obiektów zabytkowych stanowiących własność innych podmiotów. 3. Działania na rzecz zabezpieczenia stanowisk archeologicznych przed nieuprawnioną eksploracją. 4. Działania edukacyjne zmierzające do podtrzymania i kształtowania świadomości społeczności lokalnych, poczucia tożsamości i odpowiedzialności za dobra kultury materialnej i niematerialnej. 5. Współpraca ze służbami konserwatorskimi, samorządami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie ochrony obiektów dziedzictwa kulturowego
19	Niepełny zakres wiedzy dotyczącej zasobów, tworów i składników przyrody, dziedzictwa kulturowego oraz procesów ekologicznych utrudniający prawidłową ochronę przyrody i dziedzictwa kulturowego	1. Badanie dynamiki zmian stanu i funkcjonowania zasobów, tworów i składników przyrody oraz procesów ekologicznych. 2. Rozwijanie badań naukowych i monitoringu środowiska przyrodniczego. 3. Prowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej i dóbr kultury, w szczególności zabytków, cmentarzy, obiektów małej architektury
20	Nieszczęśliwe zdarzenia losowe, którym ulegają zwierzęta	Leczenie i okresowe przetrzymywanie zwierząt wymagających opieki w Ośrodku Rehabilitacji Zwierząt WPN, w celu doprowadzenia ich do stanu umożliwiającego powrót do naturalnego środowiska
21	Synantropizacja dziko występujących zwierząt, w szczególności osobników wilka (<i>Canis lupus</i>), z uwagi na obecność zwierząt gospodarskich	Współdziałanie w zakresie zabezpieczania łąk i pastwisk, na których wypasane są zwierzęta gospodarskie, przy użyciu fladrow oraz pastuchów elektrycznych

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń oraz ich skutków
-----	--	---

1	<p>Nasilająca się presja urbanizacyjna, zagrażająca zachowaniu różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej oraz walorów krajobrazowych WPN</p>	<p>1. Współdziałanie z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie wprowadzenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego postanowień wskazujących obszary, które powinny zostać wyłączone z zabudowy.</p> <p>2. Edukacja społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń dla krajobrazu i przyrody WPN związanych z urbanizacją</p>
2	<p>Intensyfikacja rolnictwa i związane z nią:</p> <p>1) specjalizacja, mechanizacja i chemizacja produkcji rolnej, której konsekwencją są monokultury i zanieczyszczenie środowiska;</p> <p>2) scalanie gruntów, których konsekwencją jest zanikanie tradycyjnego krajobrazu (miedz, śródpolnych zadrzewień, terenów podmokłych i o charakterze bagiennym)</p>	<p>Działania na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego łączącego przyjazne środowisku praktyki gospodarowania, wspomagającego wysoki stopień różnorodności biologicznej, wykorzystującego naturalne procesy ekologiczne oraz zapewniającego właściwy dobrostan zwierząt</p>
3	<p>Negatywne oddziaływanie turystów korzystających z WPN, zagrażające w szczególności:</p> <p>1) twardowodnym oligo- i mezotroficznym zbiornikom z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i>;</p> <p>2) starorzeczom i naturalnym eutroficznym zbiornikom wodnym ze zbiorowiskami <i>Nympheion</i> i <i>Potamion</i>;</p> <p>3) naturalnym dystroficznym zbiornikom wodnym;</p> <p>4) grądowi subkontynentalnemu (<i>Tilio-Carpinetum</i>);</p> <p>5) łągom jesionowo-olszowym (<i>Fraxino-Alnetum</i>);</p> <p>6) sosnowemu borowi bagiennemu (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>);</p> <p>7) borealnej świerczynie na torfie (<i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>);</p> <p>8) sosnowo-brzozowemu lasowi bagiennemu (<i>Dryopteridi thelypteridis-Betuletum pubescentis</i>);</p> <p>9) torfowiskom przejściowym i trzęsawiskom (przeważnie z roślinnością ze zbiorowiska <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i>);</p> <p>10) torfowiskom żywym;</p> <p>11) roślinności okrajkowej z klasy <i>Trifolio-Geranietea</i></p>	<p>1. Wprowadzanie ograniczeń lub modyfikowanie zasad ruchu turystycznego i udostępniania WPN zarządzeniami Dyrektora WPN w przypadku, kiedy wyniki prowadzonego monitoringu przyrodniczego wskażą na pogarszanie się stanu ochrony gatunków i ekosystemów.</p> <p>2. Rozbudowa i utrzymanie infrastruktury zabezpieczającej przedmioty ochrony przed degradacją, w tym budowa kładek, barierek, punktów widokowych.</p> <p>3. Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu ograniczenie ruchu turystycznego na obszarach, na których znajdują się zagrożone siedliska</p>

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń oraz ich skutków
1	Eutrofizacja i zanieczyszczenie wód dopływających do ekosystemów wodnych WPN spoza jego granic	<p>1. Wspieranie działań jednostek samorządu terytorialnego na rzecz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rozbudowy kanalizacji sanitarnej umożliwiającej odprowadzanie ścieków do oczyszczalni w miejscowościach położonych w zlewni wód WPN⁴⁾ poza jego granicami; 2) poprawy skuteczności oczyszczania ścieków; 3) podłączenia wszystkich gospodarstw do sieci kanalizacyjnej w miejscowościach wyposażonych w kanalizację sanitarną w zlewni wód WPN poza jego granicami. <p>2. Pozytywne opiniowanie lub uzgadnianie przedsięwzięć, które uwzględniają zainstalowanie kanalizacji burzowej.</p> <p>3. Promowanie metod usuwania zanieczyszczeń z wód burzowych i roztopowych.</p> <p>4. Działania na rzecz ograniczania dopływu substancji chemicznych z obszarów użytkowanych rolniczo i terenów zurbanizowanych.</p> <p>5. Uzgadnianie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które zapobiegą lokalizacji w otulinie WPN składowisk odpadów, które mogą spowodować zanieczyszczenie wód dopływających do WPN</p>
2	Zmiany stosunków wodnych w otulinie WPN negatywnie wpływające na WPN	<p>Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego na rzecz wprowadzenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego postanowień dotyczących utrzymania poziomu wód powierzchniowych właściwego dla ochrony mokradeł i torfowisk przed osuszeniem, w szczególności w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) konieczności zabezpieczenia przed osuszeniem terenów podmokłych - mokradeł i torfowisk, przylegających do terenu WPN; 2) lokalizacji kopalń kruszywa w oparciu o monitoring stanów wód powierzchniowych i podziemnych oraz o analizę potencjalnego wpływu wyrobisk kopalnianych na kształtowanie się stosunków wodnych na obszarze WPN

3	Urbanizacja niektórych obszarów otuliny WPN mająca wpływ na przyrodę i kształtowanie się walorów krajobrazowych terenów wewnątrz WPN	Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego mająca na celu wprowadzenie do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego postanowień dotyczących ograniczania zabudowy obszarów mających bezpośredni wpływ na WPN
4	Rozprzestrzenianie się obcych gatunków roślin i związane z nimi pogorszenie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, w szczególności: 1) grądu subkontynentalnego (<i>Tilio-Carpinetum</i>); 2) łągu olszowo-jesionowego (<i>Fraxino-Alnetum</i>)	1. Wypracowanie i wdrożenie strategii postępowania z inwazyjnymi gatunkami obcymi, we współpracy z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe, jednostkami samorządu terytorialnego i innymi instytucjami. 2. Wspieranie działań na rzecz likwidacji pojawiających się w otulinie WPN pojedynczych egzemplarzy i stanowisk obcych gatunków roślin na etapie poprzedzającym ich liczne pojawianie się na obszarze WPN. 3. Podejmowanie współpracy z zainteresowanymi stronami w zakresie edukacji dotyczącej zagrożeń i sposobów zwalczania obcych gatunków roślin
5	Drapieżnictwo ze strony zwierząt hodowlanych, przede wszystkim gatunków obcych o cechach inwazyjnych, głównie wizona amerykańskiego (<i>Neovison vison</i>), stanowiące zagrożenie dla gatunków występujących w WPN	1. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego na rzecz wprowadzenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego postanowień uniemożliwiających lokalizowanie ferm zwierząt futerkowych w otulinie WPN, w celu wykluczenia zagrożenia przedostania się drapieżników do WPN w wyniku przypadkowego uwolnienia. 2. Monitoring populacji zwierząt nastawiony na rozpoznanie kierunków napływu i liczebności gatunków obcych. 3. Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie niebezpieczeństw wynikających z wprowadzania gatunków obcych do środowiska
6	Źródła emisji zanieczyszczeń powietrza powodujących degradację flory WPN znajdujące się na terenach graniczących z WPN	Propagowanie niskoemisyjnych źródeł ciepła oraz wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych, z wyłączeniem siłowni wiatrowych
7	Zanikanie i przekształcanie cennych siedlisk przyrodniczych znajdujących się częściowo w otulinie WPN, a częściowo w WPN	Dążenie do sukcesywnego wykupu na rzecz WPN i objęcia ochroną przylegających do granic WPN gruntów z występującymi na nich cennymi siedliskami roślin i zwierząt, w szczególności położonych:

	<ol style="list-style-type: none"> 1) przy południowo-wschodniej granicy WPN we wsi Sarnetki; 2) przy północno-wschodnim brzegu jeziora Pierty; 3) na cyplu pomiędzy jeziorami Czarne i Krzywe; 4) przylegających do jeziora Długiego wzdłuż zachodniej granicy WPN
--	---

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń oraz ich skutków
1	<p>Budowa siłowni wiatrowych i związane z tym negatywne oddziaływanie na ptaki i nietoperze żerujące w i poza granicami WPN, mogące powodować:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) śmiertelność bezpośrednią wskutek zderzeń z turbinami; 2) utratę żerowisk wywołaną płoszeniem lub wskutek przekształceń terenu; 3) zmianę tras przelotów wymuszoną unikaniem zasięgu turbin wiatrowych 	<p>Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego na rzecz wprowadzenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów zagospodarowania przestrzennego województw postanowień ograniczających budowę farm wiatrowych na trasach wędrówek oraz na obszarach żerowania ptaków i nietoperzy, w otulinie WPN i w strefie o szerokości 3 km od granic otuliny WPN, w celu zapewnienia bezpieczeństwa żerowania i migracji gatunków ptaków i nietoperzy żyjących na obszarze WPN albo korzystających z tego obszaru okazjonalnie</p>
2	<p>Inwestycje, głównie drogowe, poza granicami WPN, mogące przyczyniać się do przerwania łączności ekologicznej - korytarzy ekologicznych i do zachwiania przyrodniczej spójności obszaru WPN z siecią obszarów Natura 2000</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działanie na rzecz wprowadzania postanowień dotyczących korytarzy ekologicznych w planie zagospodarowania województwa podlaskiego, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. 2. Podejmowanie starań o wprowadzanie jednoznacznych zasad użytkowania terenów w obrębie wyznaczanych korytarzy ekologicznych uwzględniających potrzeby migracji i bytowania zwierząt
3	<p>Zmniejszanie się różnorodności biologicznej w wyniku zanikania rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt na terenie WPN na skutek zmian w środowisku przyrodniczym</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Systematyczna rejestracja i monitoring przyrodniczy rzadkich i chronionych gatunków na obszarze WPN. 2. Podejmowanie eksperymentalnych działań zmierzających do zachowania gatunków w przypadku stwierdzenia zmniejszania się stanu liczebnego ich populacji. 3. Współpraca z bankami genów w zakresie zachowania zasobów genetycznych

		i genowych rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt WPN. 4. Podejmowanie prób restytucji i wzmacniania populacji zanikających rzadkich gatunków
4	Inwazje obcych gatunków raków zagrażające rodzimym gatunkom w ekosystemach wodnych WPN	Monitoring liczebności oraz eliminowanie obcych gatunków raków z wód WPN przez odławianie
5	Skażenie wód WPN w wyniku migracji zanieczyszczeń chemicznych z odciekami ze składowisk odpadów położonych w zlewni wód WPN poza jego granicami	1. Działanie na rzecz nielokowania składowisk odpadów w pobliżu WPN lub odpowiedniego ich zabezpieczenia przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko wodne i glebę zgodnie ze współczesnymi osiągnięciami techniki. 2. Wspieranie samorządów lokalnych w pozyskaniu środków finansowych na likwidację miejsc nieprzeznaczonych do składowania lub magazynowania odpadów i rekultywację terenów zdegradowanych
6	Zanieczyszczanie środowiska powodowane przez nowe obiekty przemysłowe oraz inwestycje drogowe	Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego na rzecz wprowadzenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów zagospodarowania przestrzennego województw postanowień ograniczających budowę w otulinie WPN obiektów przemysłowych lub inwestycji drogowych mogących negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze wewnątrz WPN
7	Choroby o charakterze epizootii	1. Monitoring stanu zdrowia populacji zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem dzika (<i>Sus scrofa</i>). 2. Wdrożenie procedur postępowania w przypadku stwierdzenia epizootii lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych

Objaśnienia:

- 1) Ocena zagrożeń wyraża się w ich uszeregowaniu od najistotniejszego.
- 2) WPN – Wigierski Park Narodowy.
- 3) Należy przez to rozumieć zachowywanie Norm i wymogów wzajemnej zgodności w ramach Wspólnej polityki rolnej UE (Cross-Compliance – Common Agriculture Policy) w rozumieniu:
  - a) przepisów ustawy z dnia 5 lutego 2015 roku o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1312) oraz aktów wykonawczych do tej ustawy,
  - b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1310/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego niektóre przepisy przejściowe w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1305/2013 w zakresie środków i ich rozdziału w odniesieniu do roku 2014, a także zmieniającego rozporządzenie Rady nr 73/2009 oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1307/2013, nr 1306/2013 i nr 1308/2013 w zakresie ich stosowania w roku 2014 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, str. 865—883),

- c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady nr 637/2008 i rozporządzenie Rady nr 73/2009 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, str. 608—670).
- ⁴⁾ Zlewnia wód WPN – obszar lądu, z którego cały spływ powierzchniowy wód jest odprowadzany przez system strug, strumieni, potoków, rzek i kanałów do punktu, w którym rzeka Czarna Hańcza opuszcza granice WPN.

**OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ**

I. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony ścisłej

A. W ekosystemach leśnych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
Monitorowanie kierunków i dynamiki zmian procesów przyrodniczych, ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk Natura 2000	1702,70 ha	Obszar ochrony ścisłej

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
Monitorowanie kierunków i dynamiki zmian procesów przyrodniczych, ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk Natura 2000	48,53 ha	Obszar ochrony ścisłej

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Monitorowanie różnorodności biologicznej rakowatych (<i>Astacidae</i>) – odłowy kontrolne pułapkami żywołownymi (racznikami)	25,64 ha	Oddział 194a (jeziro Muliczne)
2	Monitoring badawczy ichtiofauny, pierwotniaków i fitoplanktonu w jeziorach dystroficznych – odłowy ryb sprzętem stawnym oraz pobór prób wody z wybranych jezior	4,20 ha	Oddziały: 266g (jeziro Konopniak), 227f (jeziro Wygorzele)
3	Odłowy kontrolne ryb oraz zabiegi odtworzeniowe ichtiofauny w związku z masowym śnięciem ryb w rzece Czarnej Hańczy powyżej jeziora Wigry, spowodowanym awarią oczyszczalni ścieków w Suwałkach w 2018 r.	6,72 ha	Oddziały: 87c, 99a, 100a, 179a, 180a, 180b, 181a, 181b, 182a

D. Inne – utrzymanie infrastruktury związanej z udostępnianiem obszaru WPN²⁾

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Bieżące remonty urządzeń turystycznych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
2	Obalanie drzew zagrażających bezpieczeństwu przy drogach publicznych, szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych i w miejscach odpoczynku	1) 35 szt. 2) 47 szt.	1) Obwód Ochronny Mikołajewo 2) Obwód Ochronny Wysoki Most

3	Remont pomostu widokowego przy zielonym szlaku (ścieżka Jeziora, torfowisko)	110 m ²	Obwód Ochronny Słupie Oddział 150d
4	Sprzątanie rzeki Czarnej Hańczy powyżej jeziora Wigry – usuwanie odpadów stałych	6,72 ha	Oddziały - 87c, 99a, 100a, 179a, 180a, 180b, 181a, 181b, 182a

II. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony czynnej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Przygotowanie powierzchni pod odnowienia drzewostanów: 1) wycinanie krzewów przeszkadzających w odnowieniu drzewostanu; 2) punktowe zdzieranie i przekopywanie gleby w miejscach sadzenia drzewek; 3) punktowe zdzieranie i przekopywanie gleby dla inicjowania odnowienia naturalnego; 4) cięcia rozluźniające – usuwanie krzewów, głównie leszczyn, w celu odsłonięcia nowego pokolenia drzewostanu	7,79 ha 43,38 tys. punktów 200 punktów 5,67 ha	Oddziały: 17g, 19h, 19j, 39h, 56f, 56h, 84i, 84d, 112a, 136b, 204p, 204y, 320c, 355f, 394h, 383c, 389c
2	1. Dolesienia wybranych luk i przerzedzeń – sadzenie drzew i krzewów dostosowanych do siedliska. 2. Sadzenie zgodnych z siedliskiem gatunków drzew i krzewów w miejsce sadzonek obumarłych na skutek czynników biotycznych i abiotycznych - poprawki w nasadzeniach. 3. Sadzenie zgodnych z siedliskiem gatunków drzew i krzewów w ramach rekonstrukcji drzewostanów zniekształconych antropogenicznie (podsadzenia).	52,85 tys. szt. sadzonek	Oddziały: 5i, 5x, 6c, 19l, 31c, 56a, 75b, 82g, 85h, 112a, 137b, 149f, 208c, 208h, 266j, 304d, 338c, 355f, 384c,
3	Pielęgnowanie upraw leśnych: 1) poprawa warunków wzrostu i rozwoju drzewek i sadzonek - niszczenie roślin ograniczających wzrost; 2) motyczenie wokół sadzonek	52,03 ha 121,50 tys. szt.	Oddziały: 5i, 5j, 5x, 6b, 6c, 7c, 19l, 31c, 37f, 40m, 55a, 56a, 58c, 75b, 79a, 81f, 82g, 85h, 103b, 104d, 108d, 109g, 109f, 110g, 112a, 133b, 134c, 135h, 137b, 138a, 149f, 151c, 155a, 208c, 208h, 262a, 266j, 268d, 269c, 284b, 338c, 355f, 356g, 384d, 384c, 383b, 505b, 505c,
4	Kształtowanie struktury gatunkowej,	5,63 ha	Oddziały: 60b, 136b, 284b,

	wiekowej i przestrzennej upraw leśnych w wieku od 5 do 10 lat przez wykonywanie cięć poza okresem lęgowym ptaków przypadającym na okres 30 kwietnia – 30 czerwca; zabieg o charakterze czyszczenia wczesnego		338c, 389c
5	Kształtowanie struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej drzewostanów w wieku od 11 do 20 lat przez wykonywanie cięć (ha) i formowanie strzały(szt.) drzew poza okresem lęgowym ptaków przypadającym na okres 30 kwietnia – 30 czerwca; zabieg o charakterze czyszczenia późnego	6,78 ha 300 szt.	Oddziały: 23f, 74c, 77d, 78b, 85h, 114h, 127d, 153b, 265a, 269c, 375g
6	Kształtowanie struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej drzewostanów w wieku od 21 do 40 lat przez wykonywanie cięć poza okresem lęgowym ptaków przypadającym na okres 30 kwietnia – 30 czerwca; zabieg o charakterze trzebieży wczesnej	45,80 ha	Oddziały: 224h, 33j, 35j, 44f, 44g, 67d, 83d, 98m, 119f, 225c, 169d, 281d, 340b, 340c, 381b, 394l, 395j, 396d, 396h
7	Kształtowanie struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej drzewostanów w wieku od 40 do 80 lat poza okresem lęgowym ptaków, przypadającym na okres 30 kwietnia – 30 czerwca; zabieg o charakterze trzebieży późnej	208,79 ha	Oddziały: 4a, 10i, 29b, 33h, 42i, 50a, 54d, 57oz, 67c, 70f, 77b, 77f, 77a, 83a, 102a, 106b, 108a, 108b, 119d, 119g, 169b, 202d, 207f, 211c, 211d, 238g, 243a, 281c, 281g, 289f, 293f, 304a, 322a, 322c, 324b, 324c, 326b, 341b, 346c, 346h, 346i, 362j, 378n, 379f, 383f, 387g, 389h, 396c, 396g, 397b
8	Przebudowa drzewostanów – dostosowanie składu gatunkowego do warunków siedliskowych – cięcia rekonstrukcyjne	7,45 ha	Oddziały: 17g, 19h, 19j, 39h, 56f, 56h, 84d, 84i, 112a, 136b, 204p, 204y, 394h
9	Monitorowanie ryzyka wystąpienia masowego pojawienia się (gradacji) owadów zagrażających trwałości realizowanych zabiegów ochronnych w ramach prowadzonej renaturyzacji drzewostanów:		Oddziały: 3h, 3l, 7c, 10k, 10h, 16d, 19h, 21a, 23d, 24j, 33a, 35c, 40k, 49p, 53m, 54g, 55a, 60b, 67h, 72d, 74c, 77f, 81i, 82g, 83a, 89a, 90a, 91c, 93d, 103f, 104d, 107t, 109g, 109j, 110a, 110b, 110g, 114c, 114f, 123a, 125a, 126b, 129l, 130a, 135g, 137c, 143g, 148a, 152a, 153a, 153b, 155b, 157b, 158a, 160b, 161f, 166a, 169b, 203g, 204g, 208f, 210c, 211c, 222a, 224b, 227h, 228j, 230w, 233b, 235c, 238g, 239a, 239k, 241a,
	1) wykładanie drzew pułapkowych;	9 szt.	
	2) wykładanie pułapek feromonowych do odłowu kornika drukarza (<i>Ips typographus</i>);	181 stanowisk	
	3) wykładanie pułapek feromonowych do odłowu brudnicy mniszki (<i>Lymantria monacha</i>);	39 stanowisk	

	4) jesienne poszukiwania owadów w ściółce	52 próby	243a, 247f, 248c, 248d, 249f, 250a, 252c, 256a, 259c, 260b, 261d, 262b, 263b, 265a, 267c, 269a, 269c, 276h, 281a, 285d, 286a, 288d, 289c, 290a, 294b, 295a, 303b, 304d, 311d, 314f, 323b, 325a, 327c, 328a, 329a, 330b, 332c, 333a, 337a, 338f, 340b, 344a, 349a, 350b, 352a, 353a, 356g, 357a, 357h, 359d, 362d, 364i, 368f, 374c, 377g, 378j, 379g, 379j, 381c, 383h, 386a, 388c, 390c, 391b, 396a,
10	Przeciwdziałanie szkodom powodowanym przez owady i grzyby dla opóźnienia procesu masowego zamierania drzew zagrażającego trwałości zabiegów renaturyzacyjnych, przez: 1) wyszukiwanie drzew zasiedlonych przez kambiofagi, np. kornikowate (<i>Scolytinae</i>) lub bogatkowate (<i>Buprestidae</i>); 2) korowanie zasiedlonego drewna leżącego; 3) zbieranie i likwidacja zasiedlonej kory;	5980 roboczogodzin	Miejsca zagrożenia w lasach objętych ochroną czynną
	4) usuwanie z drzewostanów drzew opanowanych przez owady i hubę korzeniową (<i>Heterobasidion annosum</i>), zagrażających masowym zamieraniem drzew i zwiększających zagrożenie pożarowe	115 m ³ 51 roboczogodzin 4607 m ³	
11	Rozdrabnianie (zrębkowanie) pozostających części drzew, głównie gałęzi, z częściowym pozostawieniem biomasy w ekosystemie – w miejscach planowanych zabiegów oraz w celu zmniejszenia zagrożenia pożarowego	1072 roboczogodzin	Miejsca zagrożenia w lasach objętych ochroną czynną
12	Przeciwdziałanie szkodom powodowanym w uprawach leśnych i młodnikach przez zwierzęta, przez: 1) zabezpieczanie sadzonek przed uszkodzaniem przez ssaki roślinożerne na uprawach leśnych w wieku do 5 lat: a) środkami odstrasżającymi (repelentami), b) rysakowanie, c) ogrodzeniem siatką - wykonanie nowych ogrodzeń oraz naprawa istniejących;	25,34 ha 8 roboczogodzin Okolo 5769 m	Oddziały: 17g, 19h, 19j, 37g, 39h, 50g, 56f, 56h, 58h, 59c, 60b, 63b, 65a, 67h, 72a, 73f, 74c, 79a, 84i, 84d, 87i, 87t, 92d, 103f, 111k, 112a, 112c, 114f, 115d, 117g, 122g, 122l, 127b, 127i, 129l, 130d, 130g, 131d, 135f, 135g, 136a, 136b, 137a, 138a, 138g, 142b, 142f, 143a, 145d, 145f, 146d, 152a, 153a, 153b, 155b, 156b, 156c, 157b, 160b, 204p, 204y, 228, 239, 272,

	<p>2) zdjęcie osłon indywidualnych i spiralnych po ich wykorzystaniu;</p> <p>3) usunięcie starej siatki ogrodzeniowej;</p> <p>4) redukcja osobników jelenia (<i>Cervus elaphus</i>), powodujących szkody w uprawach i płodach rolnych, przy czym poziom redukcji zapewnia minimalizację powstawania szkód; poziom redukcji ustala się na podstawie wiosennej inwentaryzacji zwierząt oraz poziomu szkód powstających w uprawach i płodach rolnych;</p> <p>5) zwiększenie bazy żerowej przez uprawę poletek zaporowych - uprawa zbóż i roślin okopowych</p>	<p>0,90 tys. szt.</p> <p>1400 m</p> <p>Pozyskanie⁴⁾: do 46 szt. (byki – do 10 szt., łanie – do 30 szt., cielęta – do 6 szt.)</p> <p>3,95 ha</p>	<p>282c, 284b, 284d, 302d, 304d, 320c, 320d, 338a, 338c, 345b, 352h, 353i, 355f, 356g, 356h, 370h, 383c, 383g, 394h, 505c, 505b</p> <p>Redukcja w miejscach występowania szkód</p> <p>Oddziały: 43r, 71f, 84k, 96b, 138c, 210d, 280, 293b, 338b, 362f, 366f</p>
13	Przeciwdziałanie chorobom o charakterze epizootii – utrzymywanie zagęszczenia populacji dzików (<i>Sus scrofa</i>) na poziomie 0,1 osobnika/km ² , z uwagi na występowanie afrykańskiego pomoru świń (ASF)	Stan docelowy ⁵⁾ – 15 szt.	Obszar WPN
14	Konserwacja przeciwpożarowych stanowisk czerpania wody	5 stanowisk	Punkty czerpania: 1) jezioro Kaletnik; 2) rzeka Piertanka, w miejscowości Tartak; 3) rzeka Kamionka, w miejscowości Huta; 4) rzeka Czarna Hańcza, w miejscowości Sobolewo; 5) jezioro Wigry, w miejscowości Słupie
15	Zmniejszenie zagrożenia pożarowego lasu przez porządkowanie terenu w pasie do 30 m od dróg publicznych – okrzesywanie drzew leżących, usuwanie gałęzi i chrustu	88,28 ha	Drogi publiczne w granicach WPN w oddziałach – 5x, 8b, 8d, 50-93, 148-150 oraz pomiędzy miejscowościami: 1) Suwałki – Sejny; 2) Płociczno – Bryzgiel; 3) Krusznik – Tobołowo; 4) Mikołajewo – Maćkowa Ruda; 5) Maćkowa Ruda – Wysoki Most; 6) Wysoki Most – Wypusty; 7) Wysoki Most – Jeziorki
16	Utrzymanie dróg pożarowych i dojazdowych: 1) konserwacja nawierzchni dróg pożarowych i dojazdowych – dowóz i plantowanie kruszywa drogowego –	16,60 km	Drogi w oddziałach – 53, 54, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 97, 100, 101, 105, 109, 113, 117, 124, 125,

	równanie nawierzchni;		127, 132, 312, 313, 330, 331, 384, 388, 389, 390, 391, 395, 396, 397 oraz dojazd pożarowy nr 10 w oddziałach: 137, 138, 139, 144, 145, 153, 154, 161, 162;
	2) remont nawierzchni dróg pożarowych i dojazdowych – dostosowanie parametrów dróg pożarowych do obowiązujących przepisów prawa, w tym uzyskanie odpowiedniej szerokości szlaków – pozyskane w ramach zabiegu drewno zostanie usunięte z powierzchni ze względu na stwarzane zagrożenie pożarowe;	1) 1,55 km; - usunięcie 223 szt. drzew o łącznej masie 244 m ³ ; 2) 0,78 km, - usunięcie 43 szt. drzew o łącznej masie 26 m ³ ; 3) 1,72 km; usunięcie 102 szt. drzew o łącznej masie 124 m ³ .	Dojazd pożarowy: 1) nr 9A w oddziałach – 137-164 2) nr 8 w oddziałach – 159-161 3) nr 13 w oddziałach – 388-392
	3) remont nawierzchni drogi – dojazdu pożarowego do punktu czerpania wody na jeziorze Wigry w miejscowości Czerwony Krzyż;	0,5 km	Dojazd pożarowy nr 16 w oddziale 239;
	4) utrzymanie przejezdności dróg pożarowych i dojazdowych – powiększanie prześwitów dróg - podkrzesywanie drzew do wysokości 4 m i usuwanie krzewów wrastających w drogę	10,40 km	Drogi w oddziałach – 16, 17, 18, 19, 20, 85, 97, 107, 109, 118, 119, 120, 123, 130, 131, 221, 222, 223, 233, 266, 293, 294, 295, 310, 312
17	Czyszczenie linii oddziałowych na cele ochrony przeciwpożarowej – przywracanie przejezdności dróg i linii oddziałowych po wiatrolomach i śniegołomach	1,00 km	Obwód Ochronny Krusznik
18	Konserwacja sprzętu w bazach przeciwpożarowych – konserwacja i naprawa gaśnic; wyposażenie baz w hydronetki w miejsce gaśnic podlegających kasacji; naprawa i konserwacja narzędzi prostych i urządzeń mechanicznych będących na wyposażeniu baz	3 bazy	Bazy: „Krzywe”, „Krusznik”, „Maćkowa Ruda”
19	Remont bazy zasadniczej „Krzywe” – wymiana bramy garażowej, naprawa i konserwacja ścian i stolarki okiennej	1 szt.	Baza „Krzywe”
20	Utrzymanie łączności radiowej do celów przeciwpożarowych: 1) konserwacja radiotelefonów,	1) 16 szt.;	Pojazdy i osady WPN Osada Leszczewek

	2) wymiana masztu anteny radiowej	2) 1 szt.	
21	Organizowanie obserwacji i patrołowanie obszarów leśnych pod względem przeciwpożarowym: 1) obsługa PAD; 2) mobilne patrole naziemne	1) 600 godzin, 2) 132 patrole.	Siedziba WPN Teren WPN
22	Utrzymanie tablic informacyjnych i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu: 1) konserwacja tablic przeciwpożarowych; 2) ustawianie/wymiana tablic przeciwpożarowych w terenie	1) 1 szt.; 2) 4 szt.	Obwody Ochronne Słupie Teren WPN – wg potrzeb
23	Reintrodukcja cisa pospolitego (<i>Taxus baccata</i> L.): 1) wykonanie podsadzeń: sadzenie sadzonek cisa na powierzchniach podokapowych; 2) pielęgnowanie powierzchni podsadzeń: wykaszanie roślinności zielnej oraz motyczenie wokół sadzonek	1) 1820 szt.; 2) 0,80 ha, 0,88 tys. szt.	Oddziały: 31c, 82g, 209c, 209h, 383b

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Przeciwdziałanie zarastaniu zbiorowisk nieleśnych przez: 1) koszenie niepożądanego rośliności; 2) usuwanie nalotu drzew i krzewów na łąkach oraz torfowiskach z usunięciem biomasy, 3) przywracanie siedliska Natura 2000 – 6510 – łąka świeża	Okolo 49 ha	Oddziały: 21o, 24g, 141f, 172c, 172f, 172h, 205f, 214j, 220x, 220cx, 228c, 503d, 503f, 503n, 505a, 508b, działki: 6/13, 55 obręb ewidencyjny. Czerwony Krzyż, 97/10, 97/12 obręb ewidencyjny Bryzgiel, 31, 32/3 obręb ewidencyjny Leszczewek, 313 obręb Maćkowa Ruda, 244/1, 244/2 obręb Krusznik, 48/4 obręb ewidencyjny Burdeniszki
2	Redukcja osobników jelenia (<i>Cervus elaphus</i>), powodujących szkody w uprawach i płodach rolnych, przy czym poziom redukcji zapewnia minimalizację powstawania szkód; poziom redukcji ustala się na podstawie wiosennej inwentaryzacji zwierząt oraz poziomu szkód powstających w uprawach i płodach rolnych	Pozyskanie ⁴⁾ do 46 sztuk	Obszar WPN
3	Przeciwdziałanie chorobom o charakterze epizootii – utrzymywanie zagęszczenia	Stan docelowy ⁵⁾	Obszar WPN

populacji dzików (<i>Sus scrofa</i>) na poziomie 0,1 osobnika/km ² , z uwagi na występowanie afrykańskiego pomoru świń (ASF)	15 szt.	
---	---------	--

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	<p>Zarybienia gatunkami ryb charakterystycznymi dla obszaru WPN, w szczególności gatunkami drapieżnymi, zagrożonymi spadkiem liczebności i narażonymi na wyginięcie:</p> <p>1) sieja (<i>Coregonus lavaretus</i>)³⁾;</p> <p>2) sielawa (<i>Coregonus albula</i>)³⁾;</p>	<p>Do:</p> <p>1) 2,1 mln osobników, w tym do 20 tys. narybku jesiennego;</p> <p>2) 0,2 mln osobników, w tym do 1 tys. narybku jesiennego</p> <p>Do:</p> <p>1) 25 mln osobników;</p> <p>2) 0,5 mln osobników;</p> <p>3) do 5 mln osobników.</p>	<p>Oddziały:</p> <p>1) 188 (jeziro Wigry);</p> <p>2) 199 (jeziro Mulaczysko).</p> <p>Oddziały:</p> <p>1) 188 (jeziro Wigry);</p> <p>2) 199 (jeziro Mulaczysko);</p> <p>3) 185 (jeziro Pierty).</p>
	<p>3) szczupak (<i>Esox lucius</i>)³⁾;</p> <p>4) lin (<i>Tinca tinca</i>)³⁾;</p>	<p>Do:</p> <p>1) 2,1 mln osobników;</p> <p>2) 230 tys. osobników;</p> <p>3) 80 tys. osobników;</p> <p>4) 30 tys. osobników;</p> <p>5) 20 tys. osobników.</p> <p>Do:</p> <p>1) 550 kg;</p> <p>2) 140 kg.</p>	<p>Oddziały:</p> <p>1) 188 (jeziro Wigry);</p> <p>2) 185 (jeziro Pierty);</p> <p>3) 195a (Jeziro Długie);</p> <p>4) 198a (jeziro Krusznik);</p> <p>5) 187 (jeziro Omulówek), 199 (jeziro Mulaczysko), 190 (jeziro Leszczewek), 189a (jeziro Postaw), 196a (Jeziro Okrągłe).</p> <p>Oddziały:</p> <p>1) 188 (jeziro Wigry);</p> <p>2) 185 (jeziro Pierty).</p>

	5) pstrąg potokowy (<i>Salmo trutta m. fario</i>) ³⁾ ;	Do 4000 osobników	Oddział 401a,b (rzeka Czarna Hańcza na odcinku Wysoki Most – Studziany Las)
	6) węgorz europejski (<i>Anguilla anguilla</i>) ³⁾	Do 140 kg	Oddział 188 (jeziro Wigry)
2	Odłów tarlaków niektórych gatunków ryb na potrzeby hodowli materiału zarybieniowego w wylęgarni ryb WPN w miejscowości Tartak	1. Sielawa (<i>Coregonus albula</i>) do 3500 kg. 2. Sieja (<i>Coregonus lavaretus</i>) do 700 kg. 3. Szczupak (<i>Esox lucius</i>) do 1200 kg.	Oddziały: 188 (jeziro Wigry), 185 (jeziro Pierty), 187 (jeziro Omułówek), 189 (jeziro Postaw)
3	1. Zimowe koszenie trzciny pospolitej i częściowe usuwanie skoszonej biomasy w celu: 1) poprawy warunków krążenia wód w strefie płytkiego litoralu; 2) poprawy stanu i warunków bytowania ptaków gniazdujących wśród roślinności wynurzonej. 2. Pozostawianie około 30% biomasy w jeziorze, w celu zapewnienia odpowiedniej ilości substratu dla ikry składanej przez ryby	Do 20 ha	Oddział 188A (jeziro Wigry – Zatoka Zadworze, Płoso Północne i Południowe)
4	Kształtowanie właściwej struktury gatunkowej, wielkościowej oraz liczebności w zespołach ryb – odłowy regulacyjne sprzętem ciągnionym/stawnym. W jeziorach typu sielawowego odłowy sprzętem ciągnionym będą wykonywane w okresie od 1 maja do 31 października. Dopuszcza się stosowanie sprzętu ciągnionego poza wyżej wymienionym okresem w celu realizacji odłowów stynki (<i>Osmerus eperlanus</i>)	1. Sielawa (<i>Coregonus albula</i>) do 25000 kg. 2. Sieja (<i>Coregonus lavaretus</i>) do 100 kg. 3. Węgorz europejski (<i>Anguilla anguilla</i>) do 500 kg. 4. Szczupak (<i>Esox lucius</i>) do 1000 kg. 5. Lin (<i>Tinca tinca</i>) do 1000 kg. 6. Okoń (<i>Perca fluviatilis</i>) do 700 kg. 7. Leszcz (<i>Abramis brama</i>) do 3000 kg. 8. Płoc (<i>Rutilus rutilus</i>) do 3000 kg. 9. Stynka	Oddziały: 185 (jeziro Pierty), 187 (jeziro Omułówek), 188 (jeziro Wigry), 189 (jeziro Postaw), 190 (jeziro Leszczewek), 199 (jeziro Mulaczysko)

		(<i>Osmerus eperlanus</i>) do 10000 kg	
5	1. Monitorowanie różnorodności biologicznej rakowatych (<i>Astacidae</i>). 2. Monitorowanie i ograniczanie liczebności raka pręgowatego (<i>Orconectes limosus</i>) i sygnałowego (<i>Pacifastacus leniusculus</i>) – odłowy kontrolne pułapkami żywołowymi (racznikami)	Według potrzeb	Oddziały: 188 (jeziro Wigry), 192a (Jeziro Białe Wigierskie), 195a (Jeziro Długie Wigierskie), 196a (Jeziro Okrągłe)
6	Utrzymanie populacji i badanie postępu procesu restytucji siei (<i>Coregonus lavaretus</i>): 1) odłowy kontrolne sprzętem stawnym; 2) zarybienia.	120,08 ha; Do: 1) 100 tys. osobników, w tym do 5 tys. narybku jesiennego; 2) 20 tys. osobników, w tym do 1 tys. narybku jesiennego	Oddziały: 1) 192a (jeziro Białe Wigierskie); 2) 199a (jeziro Mulaczysko) Oddziały: 1) 192a (jeziro Białe Wigierskie); 2) 199a (jeziro Mulaczysko)
7	Remont i modernizacja systemu zaopatrywania w wodę ośrodka hodowli materiału zarybieniowego w miejscowości Tartak: 1) remont jazu; 2) odbudowa kładki	Jaz – szerokość 5 m, kładka – długość 5 m, szerokość 1,5 m	Oddział 36An
8	Monitoring badawczy ichtiofauny, pierwotniaków i fitoplanktonu w jeziorach dystroficznym – odłowy ryb sprzętem stawnym oraz pobór prób wody z wybranych jezior	2,09 ha	Oddziały: 204ax (jeziro Ślepe Krzyżańskie), 231mx (jeziro Ślepe Zielone), 231z (jeziro Sucharek koło miejscowości Bryzgiel)

D. Inne – monitoring, eliminowanie obcych i inwazyjnych gatunków roślin, ochrona walorów widokowych oraz utrzymanie infrastruktury technicznej, związanej z udostępnianiem obszaru WPN oraz działalnością edukacyjną

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Monitorowanie stanu różnorodności biologicznej wybranych grup roślin, zwierząt i grzybów, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków	11 396,39 ha	Obszar ochrony czynnej

	zagrożonych i rzadkich oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania w ramach sieci Natura 2000. 2. Monitorowanie obecności inwazyjnych gatunków roślin i zwierząt obcego pochodzenia		
2	Eliminowanie inwazyjnych gatunków roślin: 1) usuwanie niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens glandulifera</i>) – wrywanie, koszenie, wywóz i utylizacja w kompostowniku; 2) usuwanie trojeści amerykańskiej (<i>Asclepias syriaca</i>) – wrywanie, przekopywanie stanowisk; 3) usuwanie rdestowca ostrokończystego (<i>Reynoutria japonica</i>) – co najmniej 3-krotne wrywanie w ciągu sezonu wegetacyjnego; 4) usuwanie nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>) – wrywanie, przekopanie gleby; 5) usuwanie czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>) – wycinanie, usuwanie odrośli, karczowanie. 6) usuwanie róży pomarszczonej (<i>Rosa rugosa</i>) – wrywanie, wykopywanie korzeni, usuwanie odrośli	Około 26,73 ha Około 0,8 ha 1240 m ² Około 130 m ² Około 11,72 tys. szt., około 2,57 ha Około 0,30 ha	Obwody Ochronne Lipniak, Krzywe, Leszczewek, Gawarzec, Słupie, Powały, Mikołajewo Oddział 206 Oddziały: 149j, 156d, 158a,c, 178l Oddziały: 117t, 172h, 214c Oddziały: 140g, 148g, 204f, 272c, 283i, 357b, 357c, 357h, Oddziały: 37bb, 375c
3	Wykaszenie roślinności utrudniającej poruszanie się turystom i zagrażającej ich bezpieczeństwu w miejscach odpoczynku, postoju pojazdów i biwakowania	2 ha	Obwody Ochronne Lipniak, Krzywe, Leszczewek, Gawarzec, Słupie, Mikołajewo, Wysoki Most
4	Utrzymanie kładek – wykaszanie roślinności pod kładką w dolinie rzeki Czarna Hańcza	Na długości 165 m do 0,5 m od krawędzi kładki	Oddziały: 110b,c,d, 98Aa
5	Utrzymanie drożności szlaków turystycznych – powiększanie prześwitu na odcinkach szlaków pieszych, rowerowych, ścieżkach edukacyjnych	27,5 km	Obwody Ochronne Lipniak, Krzywe, Leszczewek, Wysoki Most
6	Czyszczenie i impregnacja pomostu nad Jeziorem Długim	34 m ²	Odwód Ochronny Gawarzec, oddział 117t
7	Modernizacja przystani dla jednostek pływających przy Muzeum Wigier	Pomost o długości 11 m, hangar dla łodzi edukacyjnej, sanitariat kontenerowy	Jeziro Wigry, oddział 188a, część lądowa – działka nr 425 obręb ewidencyjny Leszczewek
8	Odbudowa kładki na przesmyku między	Długość 80 m oraz 2	Oddział 190a

	jeziorami Wigry i Leszczewek	zjazdy po 3 m	
9	Oznakowanie wypłyceń – ustawienie boi ostrzegawczych	50 sztuk	Oddział 188 (jezioro Wigry)
10	Oznakowanie toru wodnego (boje ostrzegawcze) oraz ustawienie boi cumowniczych na terenie przestani przy klasztorze wigierskim	15 sztuk	Oddział 188 (jezioro Wigry)
11	Oznakowanie szlaku kajakowego znakami pionowymi	4 sztuki	Oddział 188 (jezioro Wigry) i 189 (jezioro Postaw)
12	Przegląd i uzupełnienie oznakowania szlaków pieszych i rowerowych	Długość 250 km	Obszar ochrony czynnej
13	Naprawa nawierzchni tras narciarskich podczas zlodowaceń	8,5 km	Obwód Ochronny Krzywe, Oddziały: 45, 46, 47, 48, 49, 63, 64, 65, 66, 67, 68
14	Prace porządkowe wokół Ośrodka Edukacji Środowiskowej Słupie – wykaszanie roślinności, wycinanie odrostów krzewów, sprzątanie	Powierzchnia 250 m ²	Obwód Ochronny Słupie, oddział 149I
15	Wymiana i uzupełnienie tablic informacyjnych, ostrzegawczych i edukacyjnych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
16	Modernizacja bazy czynnej ochrony ekosystemów wodnych w miejscowości Czerwony Folwark – remont hangarów nawodnych z pomostami, budowa cumowiska, nabrzeża z dźwigiem, budowa budynku, zagospodarowanie terenu	Hangary nawodne – 3 szt., pomosty – 2 szt., cumowisko – 1 szt., nabrzeże z dźwigiem – 1 szt., budynek – 1 szt.	Oddziały: 183Acx,d, 189
17	Usuwanie drzew niebezpiecznych przy szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych i w miejscach odpoczynku	1) 35 szt. 2) 30 szt.	1) Obwód Ochronny Mikołajewo 2) Wysoki Most
18	Utrzymanie czystości – sprzątanie i wywóz odpadów	Według potrzeb	Obszar Ochrony Czynnej
19	Działania związane z próbą odtworzenia miejsc bytowania dla dziko żyjących pszczół: 1) wykonanie zasiedlenia, obsługa i coroczne przeglądy barci oraz kłód bartnych; 2) wprowadzenie miododajnych odmian leśnych drzew i krzewów owocowych w pobliżu barci pszczelich - sadzenie, ogrodzenie powierzchni	16 sztuk 450 szt., 250 mb	Oddziały: 48, 49, 304, 322, 323
20	Budowa parkingu z kruszywa naturalnego na Piaskach	wymiary 30 x 6 m; usunięcie drzew: świerk 17 szt. – obwody od 20 do 110 cm; dąb 6 szt. –	Obwód Ochronny Mikołajewo, oddział 211b

		obwody od 20 do 80 cm; sosna 2 szt. – obwody 67 i 70 cm; osika 1 szt. – obwód 150 cm	
21	Budowa parkingu z kruszywa naturalnego w Monkiniach	wymiary 40 x 6 m; usunięcie drzew: sosna 6 szt. – obwody od 120 do 150 cm; klon 1 szt. – obwód 130 cm; grusza 1 szt. – obwód 60 cm; dąb 1 szt. – obwód 50 cm	Obwód Ochronny Krusznik, oddział 251a
22	Wykonanie i ustawienie wiaty ze stołem i ławami (ławostół)	Wiąta 6-osobowa – 1 szt.	Obwód Ochronny Wysoki Most, oddział 354d
23	Bieżące remonty istniejących urządzeń turystycznych wynikające ze zdarzeń losowych, dewastacji i naturalnego zużycia obiektów zlokalizowanych przy szlakach turystycznych i drogach	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
24	Remont kładki w Cimochowiźnie (wymiana pokładu i barierki)	Długość 267 m, szer. 1,5 m	Oddział 188a
25	Wykonanie barier z wypełnieniem z bali wokół parkingu leśnego „Samle I”	Łączna długość 55 m	Obwód Ochronny Krzywe, oddział 39n
26	Wykonanie zasiedlenia, obsługa i coroczne przeglądy barci oraz kłód bartnych	16 sztuk	Oddziały: 48, 49, 304, 323

III. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony krajobrazowej

A. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Przeciwdziałanie zarastaniu zbiorowisk nieleśnych: 1) koszenie roślinności, usuwanie drzew i krzewów pojawiających się w ramach sukcesji naturalnej na łąkach oraz torfowiskach wraz z usunięciem biomasy; 2) wypas zwierząt hodowlanych na gruntach WPN;	Około 22,14 ha 9,98 ha	Oddziały: 178n, 178o, 178p, 201n, 201x, 201y, 220w, 284h, 301a, 304f Oddziały: 140k, 141c, 141h, 148c, 149a, 149b, 149c, 149d, 284h, 284i

	<p>3) utrzymanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przez stosowanie płodozmianu tradycyjnych upraw, w tym:</p> <p>a) użytkowanych na potrzeby WPN,</p> <p>b) wdzierżawionych rolnikom</p>	<p>32,26 ha</p> <p>Okolo 80 ha</p>	<p>Oddziały: 27k, 39a, 40a, 49a, 62i, 62j, 62g, 62h, 85f, 107k, 201n, 201o, 203b, 203c, 206k, 206bx, 214i, 243i, 283b, 283f, 299r, 299s, 299w, 307b, 376c, 377b, 393d</p> <p>Oddziały: 5b, 5d, 5f, 9d, 9f, 9g, 9o, 9p, 9t, 9ax, 12x, 12bx, , 36Ai, 36Af, 36Aj, 36Ak, 39g, 39k, 39m, 85a, 117l, 117n, 117r, 175g, 175j, 175k, 175hx, 175kx, 175mx, 175nx, 175lx, 175rx, 175ox, 175hy, 178a, 178b, 178c, 178f, 201b, 201c, 201f, 201n, 201Ag, 201Ai, 201Aj, 201Ak, 201Al, 201Am, 201An, 201Ao, 201Ap, 201As, 201At, 201Aw, 201Ax, 201Ay, 201Az, 201Abx, 201Acx, 204a, 204b, 204c, 204g, 204h, 204i, 204k, 204l, 204m, 206f, 206g, 206h, 206k, 206m, 206n, 206o, 206s, 206ax, 206cx, 206dx, 206ix, 206jx, 206lx, 214i, 214j, 216j, 218cx, 218fx, 218gx, 220a, 220w, 221Af, 228c, 228l, 230b, 231zx, 239c, 240j, 240k, 240p, 240r, 240t, 244a, 244b, 283b, 283c, 283d, 283f, 299a, 300b, 300d, 300g, 301a, 301t, 301w, 301x, 301y, 301ax, 301cx, 301dx</p>
<p>2</p>	<p>Przeciwdziałanie szkodom powodowanym przez ssaki roślinożerne w uprawach i płodach rolnych przez:</p> <p>1) zwiększanie bazy żerowej – uprawę poletek zaporowych - uprawa zbóż i roślin okopowych;</p> <p>2) redukcja osobników jelenia (<i>Cervus elaphus</i>), powodujących szkody w uprawach i płodach rolnych, przy czym poziom redukcji zapewnia minimalizację powstawania szkód; poziom redukcji ustala się na podstawie wiosennej inwentaryzacji zwierząt oraz poziomu szkód powstających w uprawach i płodach rolnych;</p>	<p>1,56 ha</p> <p>Pozyskanie⁴⁾ do 46 sztuk</p>	<p>Oddziały: 106f, 304f</p> <p>Obszar WPN</p>
<p>3</p>	<p>Przeciwdziałanie chorobom o charakterze epizootii – utrzymywanie zagęszczenia populacji dzików (<i>Sus</i></p>	<p>Stan docelowy⁵⁾: 15 szt.</p>	<p>Obszar WPN</p>

	<i>scrofa</i>) na poziomie 0,1 osobnika/km ² , z uwagi na występowanie afrykańskiego pomoru świń (ASF)		
4	Eliminowanie inwazyjnych obcych gatunków roślin: 1) usuwanie trojeści amerykańskiej (<i>Asclepias syriaca</i>) – wrywanie, przekopywanie gleby na stanowiskach, usuwanie korzeni i odrośli; 2) usuwanie rdestowca ostrokończystego (<i>Reynoutria japonica</i>) – co najmniej 3-krotne wrywanie w ciągu sezonu wegetacyjnego; 3) usuwanie nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>) – wrywanie, przekopanie gleby;	Około 1,0 ha Około 1000 m ² Około 0,09 ha	Oddziały: 1) 201, 206; 2) 93Ag; 3) 49h, 49m, 49k;
	4) usuwanie róży pomarszczonej (<i>Rosa rugosa</i>) – wrywanie, wykopywanie korzeni, usuwanie odrośli	Około 3080 m ²	4) 201n, 201x, 228.
5	Monitorowanie stanu różnorodności biologicznej oraz kierunków i dynamiki zmian procesów przyrodniczych: 1) monitorowanie zagrożonych i rzadkich gatunków roślin, grzybów i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych; 2) monitorowanie inwazyjnych gatunków obcych roślin i zwierząt.	2986,31 ha	Obszar ochrony krajobrazowej

B. Inne – ochrona walorów widokowych oraz utrzymanie infrastruktury technicznej, związanej z udostępnianiem obszaru WPN i z działalnością edukacyjną

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Organizacja ruchu turystycznego przez wykaszanie roślinności utrudniającej poruszanie się i zagrażającej bezpieczeństwu turystów w miejscach odpoczynku, postoju pojazdów i biwakowania	2,5 ha	Obwody Ochronne Krzywe, Leszczewek, Gawarzec, Mikołajewo, Wysoki Most
2	Zagospodarowanie cumowiska łodzi „Zakąty” – ustawienie stojaków do zimowego przetrzymywania łodzi	10 szt.	Obwód Ochronny Krusznik, oddział 230d
3	Modernizacja wystawy etnograficznej w Krzywem	Budynek długości 18,5 m, szerokości 6 m	Obwód Ochronny Krzywe, oddział 49j
4	Zagospodarowanie miejsca widokowego na Półwyspie Klasztornym	platforma o wymiarach 4 x 10 m, bariera o długości 10 m, ścieżka dojścia o długości 40 m, 1 toaleta	Oddział 175gy

		kompostująca	
5	Wzmocnienie skarp przy mostku na przesmyku między jeziorami Wigry i Postaw	4 szt.	Oddział 175hy
6	Modernizacja obiektu edukacyjno-turystycznego „Dziupla”	Budynek długości 16 m, szerokości 6 m	Obwód Ochronny Krzywe, oddział 49h, i
7	Utrzymanie osi widokowych – usuwanie podrostów drzew i krzewów na przedpolu punktów widokowych: 1) na przystanku kolejki wąskotorowej „Binduga”; 2) nad Zatoką Słupiańską Jeziora Wigry	0,5 ha	1) Obwód Ochronny Powały, oddział 379b; 2) Obwód Ochronny Słupie, oddział 150f.
8	Wymiana i uzupełnienie tablic informacyjnych, ostrzegawczych i edukacyjnych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
9	Dostarczenie drewna opałowego w następujących miejscach: 1) pole biwakowe „Bindużka”; 2) miejsce edukacji „Dziupla”; 3) Ośrodek Edukacji Środowiskowej Słupie	5 m ³ 3 m ³ 2 m ³	Obwód Ochronny Wysoki Most, oddział 337c Obwód Ochronny Krzywe, oddział 49i Obwód Ochronny Słupie, oddział 149l
10	Budowa ogrodzenia przy osadzie Lipniak i Lipowe	100 m 65 m	Obwód Ochronny Lipniak, oddział 9h Obwód Ochronny Lipowe, oddział 307b
11	Utrzymanie czystości – sprzątanie i wywóz odpadów	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
12	Modernizacja bazy czynnej ochrony ekosystemów wodnych w miejscowości Czerwony Folwark: 1) rozbiórka budynków; 2) budowa budynków; 3) zagospodarowanie terenu; 4) odnowienie wystawy rybackiej	3 budynki 2 budynki 2440 m ² 1 zestaw eksponatów	Obwód Ochronny Leszczewek, oddział 183Ar,w
13	Remont i modernizacja systemu zaopatrywania w wodę oraz zaplecza ośrodka hodowli materiału zarybieniowego w Tartaku: 1) remont kanału ulgi; 2) wymiana rurociągów odprowadzających wodę; 3) budowa budynku technicznego	Długość 50 m Długość 27 m Powierzchnia 15 m ²	Oddział 36Am
14	Budowa parkingu z kruszywa naturalnego w Czerwonym Krzyżu	Wymiary 18 x 6 m; Usunięcie 15 szt. sosen o obwodach od 27	Obwód Ochronny Mikołajewo, oddział 228l

		do 105 cm	
15	Przegląd i uzupełnienie oznakowania szlaków pieszych i rowerowych	Długość 250 km	Obszar ochrony krajobrazowej
16	Wykonanie i ustawienie wiaty ze stołem i ławami (ławostołu)	Wiata 6-osobowa – 1 szt.	Obwód Ochronny Wysoki Most, oddział 284h
17	Odbudowa wieży widokowej w Gawrych Rudzie	Wysokość do 15 m, powierzchnia zabudowy do 45 m ²	Działka nr ewidencyjny 128/6, obręb Gawrych Ruda
18	Remont kładki w Cimochowiznie - wymiana pokładu i barierek	Długość 267 m, szerokość 1,5 m	Oddział 188a
19	Prace porządkowe na cmentarzu staroobrzędowców w Rosochatym Rogu	0,15 ha	Działka 224, obręb ewidencyjny Rosochaty Róg
20	Remont infrastruktury ścieżki edukacyjnej „Płazy” – wymiana tablic informacyjnych i przejazdów, modernizacja kładki i ławostołu, odnowienie oznakowań	Długość 4,2 km	Oddziały: 201Ar, s, t, z, ax, bx, gx, ix, jx
21	Zabezpieczenie skarpy nad jeziorem Wigry w Czerwonym Krzyżu, w celu zatrzymania procesu erozji gleby – ustawienie płotków z gałęzi świerkowych	Okolo 150 m	Oddział 228 l
22	Bieżące remonty istniejących urządzeń turystycznych zniszczonych w wyniku zdarzeń losowych, dewastacji i naturalnego zużycia	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

Objaśnienia:

- 1) Obszary zajmowane przez ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne zostały przestrzennie podzielone na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą oraz pododdziały oznaczone małą literą. Podział na oddziały, pododdziały oraz obręby i obwody ochronne przyjęto zgodnie z Leśną Mapą Numeryczną (LMN) Wigierskiego Parku Narodowego, według stanu na dzień 1 stycznia 2012 r. LMN znajduje się w Systemie Informacji Przestrzennej (SIP) w siedzibie Dyrekcji Wigierskiego Parku Narodowego w miejscowości Krzywe. Podział na obszary objęte ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową przyjęto zgodnie z mapą pod tytułem: „Mapa stref ochrony Wigierskiego Parku Narodowego”, sporządzoną w skali 1:20 000, według stanu na dzień 1 stycznia 2014 r. Podział na działki geodezyjne i obręby ewidencyjne jest zgodny z mapami ewidencji gruntów. Mapy znajdują się w siedzibie Wigierskiego Parku Narodowego, w miejscowości Krzywe.
- 2) WPN – Wigierski Park Narodowy.
- 3) Zarybianie będzie dokonane w oparciu o materiał zarybieniowy o cechach właściwych lokalnym populacjom ryb, w celu stabilizacji składów jakościowych i ilościowych populacji ryb występujących na terenie Wigierskiego Parku Narodowego.
- 4) Podana wartość redukcji osobników jelenia (*Cervus elaphus*) dotyczy pozyskania łącznie na obszarze Wigierskiego Parku Narodowego.
- 5) Stan docelowy dla populacji dzika (*Sus scrofa*) dotyczy całego obszaru Wigierskiego Parku Narodowego.

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN, ZWIERZĄT I GRZYBÓW

I. Sposoby czynnej ochrony gatunków roślin, zwierząt i grzybów na obszarach ochrony ścisłej

A. Ochrona gatunków roślin

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Wybrane gatunki roślin naczyniowych oraz mchów i wątrobowców, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków zagrożonych, rzadkich i objętych ochroną	1. Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz stanu populacji - jej wielkości i rozmieszczenia poszczególnych gatunków. 2. Monitorowanie inwazyjnych gatunków roślin obcego pochodzenia - ich rozmieszczenia, wielkości populacji i dynamiki rozwoju	Badania będą prowadzone w sposób nie pogarszający stanu ochrony: 1) metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane fragmenty lub całe okazy w celu określenia przynależności gatunkowej; 2) lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS

B. Ochrona gatunków zwierząt

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Wybrane gatunki zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków zagrożonych, rzadkich i objętych ochroną	1. Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz rozmieszczenia poszczególnych gatunków na terenie WPN ¹⁾ 2. Monitorowanie inwazyjnych gatunków obcego pochodzenia (ich rozmieszczenia, wielkości populacji i dynamiki rozwoju)	1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, w przypadku niektórych gatunków bezkręgowców będą pobierane okazy w celu określenia przynależności gatunkowej - zastosowanie pułapek Barbera, FlayTrap i pułapek świetlnych. 2. Lokalizacja stanowisk gatunków określana za pomocą urządzeń GPS. 3. W badaniach zwierząt kręgowych będą wykorzystywane foto-pułapki

C. Ochrona gatunków grzybów

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Gatunki grzybów, w tym porostów, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków zagrożonych, rzadkich i objętych ochroną	Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz rozmieszczenia poszczególnych gatunków	1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane okazy w celu określenia przynależności gatunkowej.

		2. Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS
--	--	---

II. Sposoby czynnej ochrony gatunków roślin, zwierząt i grzybów na obszarach ochrony czynnej

A. Ochrona gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Rodzime gatunki roślin występujące w WPN na obszarach objętych ochroną czynną	Ochrona rodzimych gatunków roślin przed inwazją gatunków obcych	Usuwanie zagrażających gatunków obcych w miejscach występowania tych gatunków
2	Wybrane gatunki roślin naczyniowych oraz mchów i wątrobowców, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków zagrożonych, rzadkich i objętych ochroną	Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz stanu populacji - jej wielkości i rozmieszczenia poszczególnych gatunków	Badania prowadzone będą: 1) metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane fragmenty lub całe okazy w celu określenia przynależności gatunkowej; 2) na obszarze WPN, w szczególności na stałych powierzchniach monitoringowych (badania dynamiki zmian); 3) lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS
3	Gatunki światłoządne i ciepłolubne	Poprawa warunków występowania gatunków	Usuwanie nadmiernej ilości ekspansywnych gatunków roślin w warstwie runa, podszytu i podrostu, rozluźnianie zwarcia drzewostanu na obszarze występowania gatunków

B. Ochrona gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>)	Monitoring siedlisk występowania	Monitoring liczebności i rozmieszczenia
2	1. Nocek rudy (<i>Myotis daubentonii</i>). 2. Mroczek posrebrzany (<i>Vespertilio murinus</i>). 3. Mroczek pozłocisty (<i>Eptesicus nilssonii</i>). 4. Mroczek późny (<i>Eptesicus serotinus</i>).	Ochrona miejsc bytowania nietoperzy	1. Ochrona drzew z dziuplami. 2. Utrzymanie miejsc przebywania kolonii rozrodczych (strychy) oraz miejsc hibernacji (ziemne piwnice)

	<p>5. Karlik malutki (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>).</p> <p>6. Karlik karliczek (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>).</p> <p>7. Karlik większy (<i>Pipistrellus nathusii</i>).</p> <p>8. Borowiec wielki (<i>Nyctalus noctula</i>).</p> <p>9. Borowiaczek (<i>Nyctalus leisleri</i>).</p> <p>10. Gacek brunatny (<i>Plecotus auritus</i>).</p> <p>11. Mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>)</p>		
3	Ptaki (<i>Aves</i>)	Poprawa stanu i warunków bytowania	<p>1. Kontrola i czyszczenie 522 sztuk budek lęgowych.</p> <p>2. Dokarmianie ptaków w okresie zimowym (przy osadach WPN).</p> <p>3. Ochrona drzew z dziuplami.</p> <p>4. Wykaszenie trzciny w kolonii mew (<i>Larus sp.</i>) przy Zatoce Hańczańskiej.</p> <p>5. Wykaszenie trzciny na niewielkich powierzchniach na jeziorze Wigry (łącznie do 20 ha) i wywóz pozyskanej biomasy.</p> <p>6. Wykaszenie otwartych przestrzeni jako żerowisk dla ptaków drapieżnych</p>
4	<p>1. Rybitwa rzeczna (<i>Sterna hirundo</i>).</p> <p>2. Śmieszka (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>).</p> <p>3. Mewa mała (<i>Hydrocoloeus minutus</i>).</p> <p>4. Mewa siwa (<i>Larus canus</i>).</p> <p>5. Rybitwa czarna (<i>Chlidonias niger</i>).</p> <p>6. Zausznik (<i>Podiceps nigricollis</i>).</p> <p>7. Perkozek (<i>Tachybaptus ruficollis</i>).</p> <p>8. Perkoz dwuczuby (<i>Podiceps cristatus</i>)</p>	Poprawa warunków gniazdowania	Zapewnienie miejsc lęgowych przez zainstalowanie sześciu pływających platform (sztucznych wysp) na jeziorze Wigry
5	Płazy (<i>Amhibia</i>)	Poprawa warunków bytowania	Ochrona płazów podczas wędrówek sezonowych – stawianie barier i przenoszenie płazów przez drogi m.in.

			w miejscowościach Krzywe i Wiatrołuża
6	Gatunki zwierząt bytujące w martwym drewnie	Utrzymanie lub zwiększenie liczby siedlisk dla organizmów zasiedlających martwe drewno	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie rejestru martwych drzew. 2. Pozostawianie martwych drzew, złomów i wywrotów do ich biologicznego rozkładu
7	Gatunki zwierząt zagrożone wyginięciem, rzadkie i objęte ochroną	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczanie liczebności drapieżników gatunków stanowiących zagrożenie dla gatunków rzadkich i zagrożonych wyginięciem. 2. Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz rozmieszczenia stanowisk poszczególnych gatunków. 3. Monitorowanie stanowisk lęgowych i parametrów rozrodu, zachowań polgowych ptaków oraz ochrona miejsc ich występowania. 	<p>Monitoring stanu liczebności populacji drapieżników oraz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) odstrzał redukcyjny jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>) i lisa (<i>Vulpes vulpes</i>); 2) chwyatanie w pułapki żywołowne, a następnie usypianie lub odstrzał osobników wizona amerykańskiego (<i>Neovison vison</i>) – po uprzednim rozpoznaniu uwarunkowań ekologicznych w odniesieniu do presji drapieżniczej <ol style="list-style-type: none"> 1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków bezkręgowców będą pobierane całe okazy w celu określenia przynależności gatunkowej. 2. Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą GPS. 3. W badaniach będą wykorzystywane foto-pułapki <ol style="list-style-type: none"> 1. Inwentaryzowanie i kontrola stanu zasiedlenia gniazd ptaków drapieżnych. 2. Inwentaryzowanie i kontrola stanu zasiedlenia gniazd bociana białego (<i>Ciconia ciconia</i>). 3. Wyznaczanie stref ochronnych wokół gniazd ptaków objętych ochroną strefową. 4. Monitorowanie przemieszczeń młodocianych bielików (<i>Haliaeetus albicilla</i>) z wykorzystaniem telemetrii GPS

C. Ochrona gatunków grzybów

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Rzadkie gatunki grzybów, których środowiskiem bytowania jest martwe drewno	Tworzenie odpowiednich warunków życia dla gatunków	1. Prowadzenie rejestru martwych drzew ze względu na występowanie poszczególnych grup systematycznych grzybów. 2. Pozostawianie martwych drzew, złomów i wywrotów do ich biologicznego rozkładu
2	Gatunki zagrożone, rzadkie i objęte ochroną gatunkową	Monitorowanie różnorodności gatunkowej grzybów oraz rozmieszczenia stanowisk poszczególnych gatunków	1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane owocniki w celu określenia przynależności gatunkowej. 2. Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS
3	Grzyby zlichenizowane (porosty), w szczególności granicznik płucnik (<i>Lobaria pulmonaria</i>)	Ochrona miejsc występowania	1. Inwentaryzowanie stanowisk. 2. Wyznaczanie stref ochronnych stanowisk

III. Sposoby czynnej ochrony gatunków roślin, zwierząt i grzybów na obszarach ochrony krajobrazowej

A. Ochrona gatunków roślin

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Wybrane gatunki roślin naczyniowych oraz mchów i wątrobowców, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków zagrożonych, rzadkich i objętych ochroną	Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz rozmieszczenia stanowisk poszczególnych gatunków	1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane fragmenty roślin lub całe osobniki (owocniki) w celu określenia przynależności gatunkowej. 2. Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS

B. Ochrona gatunków zwierząt

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Gatunki zagrożone, rzadkie i objęte ochroną gatunkową	Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz rozmieszczenia stanowisk poszczególnych gatunków	1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, w przypadku niektórych gatunków bezkręgowców stosowane będą metody polegające na pobieraniu okazów w celu określenia przynależności gatunkowej

		– pułapki świetlne. 2. Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS
--	--	--

C. Ochrona gatunków grzybów

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Gatunki zagrożone, rzadkie i objęte ochroną gatunkową	Monitorowanie różnorodności gatunkowej grzybów oraz rozmieszczenia stanowisk poszczególnych gatunków	1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane owocniki w celu określenia przynależności gatunkowej. 2. Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS

Objaśnienia:

¹⁾ WPN – Wigierski Park Narodowy.

WSKAZANIE OBSZARÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ I KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Ochrona ścisła	<p>Oddziały: 1b, 1c, 1d, 1f, 1g, 1h, 1i, 1j, 1k, 1l, 1m, 2a, 2b, 2c, 2d, 2i, 2j, 2k, 2l, 3a, 3b, 3c, 3g, 3k, 3m, 4b, 4d, 4f, 4g, 5ax, 5l, 5m, 5o, 5z, 6h, 7d, 7k, 7l, 7m, 8a, 8b, 8c, 8d, 8f, 8g, 8h, 8i, 8l, 8m, 9cx, 9dx, 9fx, 9ix, 9n, 10c, 10d, 10f, 10o, 10p, 11b, 11c, 11d, 11h, 11i, 12b, 12f, 12g, 12h, 12i, 12k, 12m, 12n, 12o, 12p, 12r, 12s, 12t, 12hx, 12ix, 14h, 14i, 14j, 14k, 14l, 14m, 14n, 15b, 15c, 15d, 15f, 16a, 16b, 16c, 16d, 16f, 17a, 17b, 17c, 17d, 17f, 18a, 18b, 18c, 19a, 19f, 19m, 19n, 19r, 20a, 20j, 20l, 20r, 21b, 21g, 21j, 21k, 21l, 21p, 21r, 22b, 22i, 22k, 22m, 23g, 23k, 23l, 23m, 24b, 24c, 24h, 24k, 24l, 24s, 24t, 24w, 24x, 25a, 25b, 25c, 25g, 25l, 25m, 26a, 26b, 26f, 26m, 26n, 26g, 27n, 27o, 28d, 28f, 28h, 28j, 29d, 29k, 29l, 29m, 29n, 30a, 30d, 30h, 30i, 31a, 31b, 31d, 31f, 32a, 32c, 32f, 33d, 33f, 33g, 34a, 34b, 34c, 34d, 34f, 34g, 35h, 36Aa, 36b, 36f, 36g, 36i, 36j, 36k, 37b, 37d, 39r, 40g, 40f, 40h, 40i, 41b, 43b, 43d, 43f, 43g, 43h, 43j, 43k, 43l, 43o, 43s, 44a, 44b, 45c, 45f, 46a, 46c, 46f, 46k, 47f, 47h, 47j, 48b, 48c, 48d, 48f, 48g, 49c, 50d, 51b, 51c, 51g, 52b, 52c, 52g, 52j, 53ax, 53n, 53o, 53z, 54a, 54i, 54j, 54l, 55c, 55d, 56i, 56k, 56l, 56n, 56o, 56s, 56w, 56x, 56y, 57ay, 57b, 57bx, 57by, 57cx, 57cz, 57d, 57dx, 57ix, 57dy, 57dz, 57fy, 57g, 57gx, 57gy, 57gz, 57h, 57hx, 57hz, 57i, 57iy, 57iz, 57j, 57jx, 57jz, 57k, 57kx, 57ky, 57kz, 57l, 57ly, 57m, 57mx, 57n, 57nx, 57jy, 57ny, 57o, 57oy, 57ox, 57px, 57py, 57ry, 57s, 57sx, 57sy, 57t, 57tx, 57ty, 57wx, 57wy, 57xx, 57y, 57z, 57zx, 57zy, 58d, 58f, 61a, 61b, 61c, 61f, 61g, 61h, 61i, 61j, 61k, 61l, 61m, 61n, 61o, 61p, 61r, 64b, 64c, 65d, 67f, 68c, 69b, 69c, 70b, 71c, 71j, 72b, 75d, 75f, 75g, 75h, 76i, 77Aa, 77Ab, 77Ac, 77Ad, 77Ag, 77Ah, 77Aj, 77Am, 77An, 77g, 78c, 78d, 78f, 78g, 78i, 78j, 78l, , 85j, 85k, 85l, 85m, 86a, 86b, 86c, 86d, 86f, 86i, 86j, 86l, 86m, 86n, 87c, 93Aj, 93a, 93b, 93f, 93h, 93l, 94d, 94g, 98Ab, 98c, 98d, 98f, 99a, 99h, 99j, 100a, 105i, 107a, 107j, 107p, 107r, 110h, 110i, 110j, 110k, 110r, 111c, 111d, 111g, 111o, 111j, 116f, 118a, 118b, 118c, 118d, 118f, 118g, 118h, 118i, 118j, 119k, 119l, 119m, 121d, 121f, 121g, 121h, 127h, 121k, 121l, 121m, 122b, 122c, 122d, 122f, 122i, 122o, 122p, 122r, 122s, 122w, 127f, 128a, 128b, 128c, 128f, 128g, 128h, 129b, 129c, 129d, 129f, 129h, 133d, 134d, 134f, 134g, 134h, 134i, 135a, 135b, 135c, 135d, 135i, 135j, 135k, 135l, 136c, 136d, 136f, 140b, 140c, 140d, 140f, 141a, 141d, 141g, 141i, 142a, 142c, 143b, 143c, 144f, 144g, 147b, 147c, 147d, 147h, 149h, 149k, 150a, 150b, 150c, 150d, 150g, 150h, 150i, 150j, 150m, 150p, 150s, 151a, 151b, 156h, 156i, 157f, 157g, 157i, 159a, 159b, 159c, 159d, 160a, 161i, 164c, 165b, 165c, 165d, 165f,</p>	1 822,55

		<p>165g, 165h, 166b, 166c, 166d, 167c, 168a, 168b, 168c, 169c, 169h, 170a, 170b, 170c, 171a, 171b, 171c, 172a, 172b, 172j, 172k, 174a, 174b, 174c, 174d, 178h, 178w, 179a, 180a, 180b, 181a, 181b, 182a, 183Aa, 193a, 194a, 201Aa, 201Ab, 201Ac, 201Ad, 201Af, 201Arx, 201p, 201r, 204n, 205a, 205c, 205d, 206a, 206c, 206y, 208f, 210c, 212c, 212f, 212g, 213c, 213a, 213d, 214d, 215a, 216a, 216b, 216c, 216d, 216f, 216i, 216k, 216l, 217a, 217c, 217f, 217g, 217i, 217j, 217l, 217o, 218a, 218ax, 218bx, 218f, 218g, 218h, 218i, 218j, 218k, 218kx, 218l, 218lx, 218m, 218n, 218o, 218p, 218r, 218s, 218t, 218w, 218x, 219a, 219ax, 219b, 219c, 219i, 219j, 219k, 219l, 219m, 219n, 219o, 219p, 219r, 219s, 219t, 219w, 219x, 219y, 219z, 220ax, 220bx, 220f, 222d, 222f, 226g, 223d, 223i, 224f, 224i, 226h, 226f, 227a, 227b, 227c, 227f, 228f, 228g, 228h, 231m, 231mx, 231px, 231z, 232b, 232d, 232f, 232g, 232i, 232j, 232l, 233d, 233f, 233i, 233j, 233k, 234c, 234f, 235a, 235b, 236a, 236b, 236c, 236d, 237c, 238a, 238f, 239r, 240ax, 253a, 253b, 253c, 253d, 253g, 253h, 256c, 266b, 266c, 266d, 266f, 266g, 266i, 266l, 267f, 267g, 267h, 267i, 267j, 267k, 269b, 270b, 274c, 274a, 274b, 274d, 275a, 275b, 275c, 275d, 275i, 276a, 276b, 276c, 276d, 276f, 276j, 277f, 277g, 277h, 277i, 277j, 277k, 278b, 278c, 278d, 278f, 279b, 283a, 284j, 285a, 285b, 285c, 285f, 285g, 285i, 285j, 286d, 288f, 292a, 295c, 296f, 299b, 299d, 299f, 299g, 299j, 299k, 299l, 299m, 299o, 299p, 299z, 300c, 300f, 300h, 301c, 301bx, 301d, 301f, 301g, 301h, 301i, 301j, 301k, 301m, 301r, 302g, 303d, 314a, 314b, 314h, 315d, 316a, 316b, 316c, 316d, 316f, 316g, 317a, 318a, 318b, 321c, 321d, 323f, 327c, 330c, 330d, 332f, 333c, 333d, 334a, 334b, 334c, 334d, 334f, 334g, 334h, 334j, 335a, 335b, 335c, 335d, 335f, 335g, 336a, 336b, 336c, 336d, 336f, 336g, 336h, 336i, 336j, 339d, 340d, 341a, 341h, 344g, 347d, 347j, 350a, 354h, 355b, 357d, 357i, 358i, 358j, 359c, 359h, 359i, 360h, 361c, 361d, 361f, 361g, 361h, 361i, 361j, 361k, 361l, 362b, 362d, 362k, 363c, 363d, 363h, 364c, 364h, 365c, 369a, 369d, 369j, 370a, 370b, 370c, 370d, 370f, 370g, 370i, 376a, 376g, 376h, 378a, 378b, 378c, 378k, 379c, 380a, 382a, 382b, 383a, 386d, 388b, 393a, 393h, 394a, 398h</p>	
2	Ochrona czynna	<p>1. Oddziały: 1a, 2f, 2g, 2h, 2m, 3d, 3f, 3h, 3i, 3j, 3l, 4a, 4c, 5a, 5c, 5g, 5h, 5i, 5j, 5k, 5n, 5p, 5r, 5s, 5t, 5w, 5x, 5y, 6a, 6b, 6c, 6d, 6f, 6g, 7a, 7b, 7c, 7f, 7g, 7h, 7i, 7j, 8j, 8k, 9a, 9c, 9d, 9j, 9k, 9l, 9m, 9r, 9s, 9t, 9w, 9x, 9y, 9z, 9ax, 9bx, 9gx, 9hx, 10a, 10b, 10g, 10h, 10i, 10j, 10k, 10l, 10m, 10n, 10r, 11a, 11f, 11g, 12a, 12c, 12d, 12j, 12l, 12w, 12y, 12z, 12ax, 12dx, 13a, 13b, 14a, 14b, 14g, 15a, 16a, 16b, 16c, 16d, 16f, 17g, 17h, 17i, 18d, 18f, 18g, 18h, 18i, 18j, 19b, 19c, 19d, 19g, 19h, 19i, 19j, 19k, 19l, 19o, 19p, 19s, 20b, 20c, 20d, 20f, 20g, 20h, 20i, 20k, 20m, 20n, 20o, 20p, 21a, 21c, 21d, 21f, 21h, 21i, 21m, 21n, 21o, 22a, 22c, 22d, 22f, 22g, 22h, 22j, 22l, 23a, 23b, 23c, 23d, 23f, 23h, 23i, 23j, 24a, 24d, 24f, 24g, 24i, 24j, 24m, 24n, 24p, 24r, 25d, 25f, 25h, 25i, 25j, 26c, 26d, 26h, 26i, 26j, 26k, 26l, 27a, 27b, 27c, 27d, 27f, 27g, 27h, 27i,</p>	10 495,79

	<p>27j, 27l, 27m, 27r, 28a, 28b, 28c, 28g, 28i, 29a, 29b, 29c, 29f, 29g, 29h, 29i, 29j, 30b, 30c, 30f, 30g, 30j, 30k, 30l, 30m, 30n, 30o, 31c, 31g, 31h, 32b, 32d, 32g, 32h, 33a, 33b, 33c, 33h, 33i, 33j, 35a, 35b, 35c, 35d, 35f, 35g, 35i, 35j, 35k, 35l, 36a, 36c, 36d, 36h, 36Ab, 36Ac, 36Ad, 36Ag, 36Ah, 36An, 36Ap, 36Ar, 37a, 37c, 37f, 37g, 37h, 37i, 37j, 38a, 38b, 38c, 38d, 38f, 38g, 38h, 38i, 38j, 38k, 39b, 39c, 39d, 39f, 39g, 39h, 39i, 39j, 39k, 39m, 39n, 39o, 39p, 39s, 40b, 40d, 40j, 40k, 40l, 40m, 40n, 41a, 41c, 41d, 41f, 41g, 41h, 41i, 42a, 42b, 42c, 42d, 42f, 42g, 42h, 42i, 42j, 43a, 43c, 43i, 43m, 43n, 43p, 43r, 44c, 44d, 44f, 44g, 44h, 44i, 45a, 45b, 45d, 46a, 46b, 46d, 46g, 46h, 46i, 46j, 46l, 47a, 47c, 47d, 47g, 47i, 47k, 47l, 47m, 48a, 48h, 48i, 48j, 48k, 49a, 49b, 49d, 49n, 49o, 49p, 49r, 49s, 49t, 49w, 50a, 50b, 50c, 50f, 50g, 51a, 51d, 51f, 52a, 52d, 52f, 52h, 52i, 53a, 53b, 53c, 53d, 53f, 53g, 53h, 53i, 53j, 53k, 53l, 53m, 53p, 54b, 54d, 54g, 54h, 54k, 55a, 55b, 56a, 56b, 56c, 56d, 56f, 56g, 56h, 56j, 56m, 56p, 56r, 56t, 56z, 57a, 57c, 57f, 57p, 57r, 57w, 57x, 57ax, 57fx, 57lx, 57rx, 57yx, 57cy, 57hy, 57my, 57xy, 57yy, 57az, 57bz, 57fz, 57lz, 57mz, 57nz, 57oz, 58a, 58b, 58c, 58g, 58h, 58i, 59a, 59b, 59c, 59d, 60a, 60b, 60c, 61d, 62a, 62b, 62c, 62d, 62f, 63a, 63b, 63c, 64a, 64d, 64f, 64g, 64h, 65a, 65b, 65c, 65f, 65g, 65h, 66a, 66b, 66c, 66d, 66f, 66g, 66h, 67a, 67b, 67c, 67d, 67g, 67h, 68a, 68b, 68d, 68f, 68g, 69a, 69d, 69f, 69g, 69h, 70a, 70c, 70d, 70f, 70g, 70h, 70i, 70j, 71a, 71b, 71d, 71f, 71g, 71h, 71i, 71k, 71l, 72a, 72c, 72d, 72f, 72g, 73a, 73b, 73c, 73d, 73f, 73g, 73h, 74a, 74b, 74c, 74d, 75a, 75b, 75c, 76a, 76b, 76c, 76d, 76f, 76g, 76h, 77a, 77b, 77c, 77d, 77f, 77h, 77i, 77Af, 77Ai, 77Ak, 77Al, 78a, 78b, 78h, 78k, 78m, 78n, 78o, 79a, 79b, 79c, 79d, 79f, 79g, 79h, 79i, 79j, 79k, 80a, 80b, 80c, 80d, 80f, 80g, 80h, 80i, 80j, 81a, 81b, 81c, 81d, 81f, 81g, 81h, 81i, 82a, 82b, 82c, 82d, 82f, 82g, 83a, 83b, 83c, 83d, 83f, 83g, 83h, 83i, 83j, 83k, 84a, 84b, 84c, 84d, 84f, 84g, 84h, 84i, 84j, 84k, 84l, 85c, 85d, 85h, 85i, 86g, 86h, 86k, 86o, 86p, 87a, 87b, 87d, 87f, 87i, 87r, 87s, 87t, 87w, 87x, 88a, 88b, 88c, 89a, 89b, 90a, 90b, 90c, 91a, 91b, 91c, 91d, 91f, 92a, 92b, 92c, 92d, 92f, 92g, 93c, 93d, 93g, 93i, 93j, 93k, 93m, 93Ab, 93Ad, 93Af, 93Ai, 93Ak, 93Am, 94a, 94b, 94c, 94f, 95a, 95b, 96a, 96b, 96c, 96d, 96f, 96g, 96h, 96i, 97a, 97b, 97c, 97d, 97f, 97g, 97h, 97i, 97j, 97k, 98Aa, 98a, 98b, 98g, 98h, 98i, 98j, 98k, 98l, 98m, 98n, 98o, 99b, 99c, 99d, 99f, 99g, 99i, 99k, 100b, 100c, 100d, 100f, 101a, 102a, 103a, 103b, 103c, 103d, 103f, 104a, 104b, 104c, 104d, 104f, 104g, 105a, 105b, 105c, 105d, 105f, 105g, 105h, 106a, 106b, 106c, 106d, 106g, 107b, 107c, 107d, 107f, 107l, 107m, 107n, 107o, 107t, 108a, 108b, 108c, 108d, 108f, 108g, 108h, 109a, 109b, 109c, 109d, 109f, 109g, 109h, 109i, 109j, 109k, 110a, 110b, 110c, 110d, 110f, 110g, 110l, 110m, 110n, 110o, 110p, 111a, 111b, 111f, 111h, 111i, 111k, 111l, 111m, 111n, 112a, 112b, 112c, 112d, 113a, 113b, 113c, 114a, 114b, 114c, 114d, 114f, 114g, 114h, 114i, 114j, 115a, 115b, 115c, 115d, 115f, 115g, 116a, 116b, 116c,</p>	
--	--	--

	<p>116d, 116g, 117a, 117b, 117c, 117d, 117f, 117g, 117h, 117k, 117t, 118k, 118l, 118m, 119a, 119b, 119c, 119d, 119f, 119g, 119h, 119i, 119j, 120a, 120b, 120c, 120d, 120f, 120g, 120h, 121a, 121b, 121i, 121j, 122a, 122g, 122h, 122j, 122k, 122l, 122m, 122n, 122t, 123a, 123b, 123c, 123d, 123f, 123g, 124a, 125a, 126a, 126b, 126c, 126d, 127a, 127b, 127c, 127d, 127g, 127i, 127j, 127k, 128d, 128i, 129a, 129g, 129i, 129j, 129k, 129l, 130a, 130b, 130c, 130d, 130f, 130g, 130h, 131a, 131b, 131c, 131d, 132a, 133a, 133b, 133c, 134a, 134b, 134c, 134j, 135f, 135g, 135h, 136a, 136b, 137a, 137b, 137c, 138a, 138b, 138c, 138d, 138f, 138g, 138h, 139a, 139b, 139c, 139d, 139f, 139g, 140a, 140g, 140h, 140i, 140j, 141b, 141f, 141h, 142b, 142d, 142f, 143a, 143d, 143f, 143g, 143h, 143i, 143j, 144a, 144b, 144c, 144d, 144h, 144i, 144j, 145a, 145b, 145c, 145d, 145f, 145g, 146a, 146b, 146c, 146d, 147a, 147f, 147g, 148a, 148b, 148d, 148g, 149f, 149g, 149i, 149j, 150f, 150k, 150l, 150n, 150o, 151c, 152a, 152b, 152c, 152d, 152f, 152g, 153a, 153b, 153c, 154a, 154b, 154c, 154d, 155a, 155b, 155c, 156a, 156b, 156c, 156d, 156f, 156g, 157a, 157b, 157c, 157d, 157h, 158a, 158b, 158c, 159f, 159g, 160b, 160c, 160d, 160f, 160g, 161a, 161b, 161c, 161d, 161f, 161g, 161h, 162a, 162b, 162c, 163a, 163b, 164a, 164b, 164d, 165a, 166a, 167a, 167b, 167d, 169a, 169b, 169d, 169f, 169g, 172c, 172d, 172f, 172g, 172h, 172i, 172l, 172m, 173a, 173b, 175a, 175c, 175d, 175f, 175l, 175o, 175s, 175z, 175ax, 175bx, 175px, 175sx, 175tx, 175xx, 175yx, 175zx, 175ay, 175by, 175cx, 175cy, 175fy, 176a, 176b, 176c, 177a, 177b, 177c, 177d, 177f, 177g, 177h, 177i, 177j, 177k, 177l, 178d, 178g, 178i, 178j, 178k, 178l, 178s, 178t, 183a, 184a, 185a, 186a, 187a, 188a, 188b, 188c, 188d, 188f, 188g, 188h, 188i, 189a, 190a, 191a, 192a, 195a, 196a, 197a, 198a, 199a, 200a, 201c, 201d, 201i, 201k, 201l, 201m, 201s, 201t, 201w, 201z, 201ax, 201bx, 201cx, 201Ah, 201Adx, 201Ahx, 201Aix, 201Anx, 201Aox, 202a, 202b, 202c, 202d, 202f, 202g, 203a, 203d, 203f, 203g, 203h, 204ax, 204bx, 204cx, 204d, 204f, 204o, 204p, 204r, 204s, 204t, 204w, 204x, 204y, 204z, 205b, 205f, 205g, 205h, 206b, 206d, 206g, 206h, 206i, 206j, 206l, 206p, 206r, 206x, 206z, 207a, 207b, 207c, 207d, 207f, 207g, 207h, 207i, 208a, 208b, 208c, 208d, 208g, 209a, 209b, 209c, 209d, 209f, 209g, 209h, 209i, 209j, 209k, 210a, 210b, 210d, 210f, 210g, 210h, 210i, 210j, 211a, 211b, 211c, 211d, 212a, 212b, 212d, 212h, 212i, 213b, 214a, 214b, 214c, 214f, 214g, 214h, 214j, 215b, 216g, 216h, 217b, 217d, 217h, 217k, 217m, 217n, 218b, 218c, 218d, 218z, 218dx, 218ix, 218jx, 218mx, 219d, 219f, 219g, 219h, 220b, 220c, 220d, 220g, 220h, 220i, 220j, 220k, 220l, 220m, 220n, 220o, 220p, 220r, 220s, 220t, 220x, 220z, 220cx, 221a, 221b, 221Aa, 221Ab, 221Ac, 221Ad, 221Ag, 222a, 222b, 222c, 223a, 223b, 223c, 223f, 223g, 223h, 224a, 224b, 224c, 224d, 224g, 224h, 225a, 225b, 225c, 225d, 226a, 226b, 226c, 226d, 227d, 227g, 227h, 227i, 228a, 228b, 228c, 228d, 228i, 228j, 228k, 228m, 228n, 229a, 229b, 229c, 229d, 229f, 229g, 229h,</p>	
--	--	--

	<p>229i, 229j, 229k, 229l, 229m, 230a, 230c, 230f, 230g, 230h, 230j, 230k, 230l, 230m, 230n, 230o, 230p, 230r, 230s, 230t, 230w, 231b, 231c, 231d, 231f, 231g, 231h, 231i, 231k, 231l, 231n, 231o, 231p, 231r, 231s, 231t, 231w, 231x, 231y, 231ax, 231bx, 231cx, 231dx, 231fx, 231gx, 231hx, 231ix, 231jx, 231kx, 231lx, 231nx, 231ox, 231rx, 231sx, 231tx, 231wx, 231xx, 231yx, 231zx, 231Aa, 231Ab, 232a, 232c, 232h, 232k, 232m, 233a, 233b, 233c, 233g, 233h, 234a, 234b, 234d, 234g, 234h, 235c, 235d, 236f, 236g, 237a, 237b, 238b, 238c, 238d, 238g, 238h, 238i, 239a, 239b, 239c, 239d, 239f, 239g, 239h, 239i, 239j, 239k, 239l, 239m, 239n, 239o, 239p, 239s, 240b, 240c, 240d, 240f, 240g, 240h, 240i, 240m, 240n, 240o, 240s, 240w, 240x, 240y, 240z, 241a, 241b, 241c, 241d, 242a, 242b, 243a, 243c, 243g, 243j, 243k, 243l, 244g, 244h, 244i, 244j, 244k, 245c, 245d, 245f, 245g, 245h, 246a, 246b, 246c, 246d, 247a, 247b, 247c, 247d, 247f, 248a, 248b, 248c, 248d, 248f, 248g, 249a, 249b, 249c, 249d, 249f, 249g, 250a, 250b, 250c, 250d, 251a, 251b, 251c, 252a, 252b, 252c, 252d, 253f, 254a, 254b, 254c, 254d, 255a, 255b, 255c, 255d, 255f, 256a, 256b, 256d, 257a, 258a, 259a, 259b, 259c, 259d, 259f, 260a, 260b, 260c, 260d, 260f, 260g, 261a, 261b, 261c, 261d, 261f, 262a, 262b, 262c, 262d, 262f, 262g, 262h, 263a, 263b, 263c, 264a, 264b, 265a, 265b, 265c, 265d, 265f, 265g, 265h, 266a, 266h, 266j, 266k, 266m, 267a, 267b, 267c, 267d, 268a, 268b, 268c, 268d, 269a, 269c, 270a, 270c, 271a, 271b, 271c, 272a, 272b, 272c, 272d, 272f, 272g, 272h, 272i, 273a, 273b, 274f, 274g, 275f, 275g, 275h, 276g, 276h, 276i, 277a, 277b, 277c, 277d, 277l, 277m, 278a, 278g, 279a, 280a, 280b, 281a, 281b, 281c, 281d, 281f, 281g, 281h, 282a, 282b, 282c, 282d, 282f, 282g, 282h, 283c, 283g, 283h, 283i, 284a, 284b, 284c, 284d, 284f, 284k, 284l, 285d, 285h, 286a, 286b, 286c, 287a, 287b, 287c, 288a, 288b, 288c, 288d, 289a, 289b, 289c, 289d, 289f, 289g, 290a, 290b, 290c, 291a, 291b, 291c, 291d, 291f, 291g, 291h, 292b, 292c, 292d, 292f, 293a, 293b, 293c, 293d, 293f, 293g, 294a, 294b, 294c, 295a, 295b, 295d, 296a, 296b, 296c, 296d, 296g, 297a, 297b, 297c, 297d, 297f, 298a, 298b, 298c, 298d, 298f, 298g, 298h, 299h, 299i, 299n, 299r, 299x, 299y, 300a, 300i, 300j, 300k, 300l, 300m, 300n, 300o, 301b, 301l, 301n, 301o, 301p, 301s, 301z, 302a, 302b, 302c, 302d, 302f, 303a, 303b, 303c, 303f, 304a, 304b, 304c, 304d, 305a, 305b, 305c, 305d, 306a, 306b, 306c, 306d, 306f, 306g, 307a, 307c, 307i, 307j, 307k, 308a, 308b, 308c, 308g, 308h, 308i, 309a, 309b, 309c, 309d, 309f, 309g, 309h, 309i, 309j, 310a, 311a, 311b, 311c, 311d, 311f, 312a, 312b, 312c, 313a, 313b, 313c, 313d, 313f, 314c, 314d, 314f, 314g, 314i, 314j, 314k, 314l, 315a, 315b, 315c, 315f, 315g, 315h, 315i, 319a, 319b, 319c, 320a, 320b, 320c, 320d, 321a, 321b, 322a, 322c, 323a, 323b, 323c, 323d, 324a, 324b, 324c, 324d, 324f, 325a, 325b, 325c, 326a, 326b, 326c, 327a, 327b, 328a, 328b, 329a, 329b, 329c, 329d, 330a, 330b, 331a, 331b, 331c, 331d, 331f, 332a, 332b, 332c, 332d, 332g, 332h, 332i, 333a, 333b, 333f, 334i, 337a,</p>	
--	--	--

	<p>337b, 338a, 338b, 338c, 338d, 338f, 338g, 339a, 339b, 339c, 340a, 340b, 340c, 341b, 341c, 341d, 341f, 341g, 341i, 342a, 342b, 342c, 342d, 343a, 343b, 343c, 343d, 343f, 343g, 343h, 344a, 344b, 344c, 344d, 344f, 345a, 345b, 345c, 345d, 345f, 345g, 345h, 345i, 345j, 346a, 346b, 346c, 346d, 346f, 346g, 346h, 346i, 347a, 347b, 347c, 347f, 347g, 347h, 347i, 348a, 348b, 348c, 348d, 349a, 349b, 349c, 350b, 350c, 350d, 350f, 350g, 350i, 350j, 350k, 350l, 350m, 351a, 351b, 351c, 351d, 351f, 351g, 351h, 351i, 351j, 351k, 351l, 352a, 352b, 352c, 352d, 352f, 352g, 352h, 353a, 353b, 353c, 353d, 353f, 353g, 353h, 353i, 353j, 354a, 354b, 354c, 354d, 354f, 354h, 354i, 354j, 354k, 354l, 354m, 354n, 354o, 355a, 355c, 355d, 355f, 356a, 356b, 356c, 356d, 356f, 356g, 356h, 357a, 357b, 357c, 357f, 357g, 357h, 358a, 358b, 358c, 358d, 358f, 358g, 358h, 358k, 359a, 359b, 359d, 359f, 359g, 359j, 359k, 360a, 360b, 360c, 360d, 360f, 360g, 361a, 361b, 362a, 362c, 362f, 362g, 362h, 362i, 362j, 362l, 363a, 363b, 363f, 363g, 364a, 364b, 364d, 364f, 364g, 364i, 365a, 365b, 366a, 366b, 366c, 366d, 366f, 367a, 367b, 367c, 367d, 368a, 368b, 368c, 368d, 368f, 368g, 368h, 369b, 369c, 369f, 369g, 369h, 369i, 370h, 371a, 371b, 371c, 371d, 371f, 371g, 371h, 371i, 372a, 372b, 372c, 372d, 372f, 372g, 372h, 372i, 373a, 373b, 373c, 373d, 374a, 374b, 374c, 374d, 375b, 375c, 375d, 375f, 375g, 375h, 375i, 375j, 375k, 376b, 376f, 376h, 376i, 376j, 377a, 377c, 377d, 377f, 377g, 377h, 377i, 377j, 377m, 378d, 378f, 378g, 378h, 378i, 378j, 378l, 378m, 378n, 378o, 378p, 378r, 378s, 379a, 379d, 379f, 379g, 379h, 379i, 379j, 379k, 380b, 380c, 380d, 380f, 380g, 380h, 380i, 380j, 381a, 381b, 381c, 381d, 381f, 381g, 382c, 382d, 382f, 382g, 382h, 383b, 383c, 383d, 383f, 383g, 383h, 384a, 384b, 384c, 384d, 384f, 384g, 384h, 385a, 385b, 385c, 385d, 385f, 385g, 385h, 385i, 386a, 386b, 386c, 387a, 387b, 387c, 387d, 387f, 387g, 387h, 388a, 388c, 388d, 388f, 388g, 388h, 388i, 388j, 388k, 389a, 389b, 389c, 389d, 389f, 389g, 389h, 390a, 390b, 390c, 390d, 390f, 390g, 391a, 391b, 391c, 391d, 391f, 391g, 392a, 392b, 392c, 392d, 392f, 393f, 393g, 393i, 393j, 394b, 394c, 394d, 394f, 394g, 394h, 394i, 394j, 394k, 394l, 395a, 395b, 395c, 395d, 395f, 395g, 395h, 395i, 395j, 395k, 396a, 396b, 396c, 396d, 396f, 396g, 396h, 397a, 397b, 397c, 397d, 397f, 397g, 398a, 398b, 398c, 398d, 398f, 398g, 398i, 399a, 400a, 401a, 401b.</p> <p>2. Obręby ewidencyjne:</p> <p>1) Bryzgiel, gm. Nowinka, działki o numerach geodezyjnych – 17/1, 23/1, 23/2, 31, 32, 33, 36, 37/1, 40, 41, 42, 50/1, 50/2, 55, 97/10, 97/12;</p> <p>2) Krusznik, gm. Nowinka, działki o numerach geodezyjnych – 56/3, 58/1, 58/2, 59/1, 59/4, 59/5, 59/6, 72/1, 73, 74, 76/5, 77/1, 80/1, 90, 96, 121, 127, 159, 188, 195, 197, 206, 208, 209, 213/2, 214, 217, 218, 219, 225/5, 244/1, 244/2;</p> <p>3) Buda Ruska, gm. Krasnopol działka o numerze geodezyjnym 4/7;</p> <p>4) Mikołajewo, gm. Krasnopol, działka o numerze</p>	
--	---	--

		<p>geodezyjnym 133; 5) Czerwony Krzyż, gm. Krasnopol, działka o numerze geodezyjnym 6/13, 55; 6) Magdalenowo i Wigry, gm. Suwałki, działki o numerach geodezyjnych – 7, 11, 60; 7) Leszczewek, gm. Suwałki, działki o numerach geodezyjnych – 170/1, 173, 266/10, 267/11, 272, 526/1, 527/1, 598, 9, 10, 31, 32/3; 8) Cimochowizna, gm. Suwałki, działki o numerach geodezyjnych – 26, 57, 58; 9) Leszczewo, gm. Suwałki, działki o numerach geodezyjnych – 16, 17, 68; 10) Gawrych Ruda, gm. Suwałki, działki o numerach geodezyjnych – 32/22, 32/27, 32/28; 11) Burdeniszki, gm. Suwałki, działka o numerze geodezyjnym 41, 48/4; 12) Maćkowa Ruda, gm. Krasnopol, działka o numerze geodezyjnym 169, 313</p>	
3	Ochrona krajobrazowa	<p>Oddziały: 5b, 5d, 5f, 9b, 9f, 9g, 9h, 9i, 9o, 9p, 12bx, 12cx, 12fx, 12gx, 12x, 14c, 14d, 14f, 24o, 25k, 27k, 27p, 36Af, 36Ai, 36Aj, 36Ak, 36Al, 36Am, 36Ao, 39a, 39l, 40a, 40c, 47b, 49f, 49g, 49h, 49i, 49j, 49k, 49l, 49m, 53bx, 53r, 53s, 53t, 53w, 53x, 53y, 54c, 54f, 54m, 57axx, 57bxx, 57cxx, 57dxx, 57fxx, 57gxx, 57hxx, 57pz, 57rz, 57sz, 57tz, 57wz, 57xz, 57yz, 57zz, 62g, 62h, 62i, 62j, 85a, 85b, 85f, 85g, 87g, 87h, 87j, 87k, 87l, 87m, 87n, 87o, 87p, 93Aa, 93Ac, 93Ag, 93Ah, 93Al, 106f, 107g, 107h, 107i, 107k, 107s, 117i, 117j, 117l, 117m, 117n, 117o, 117p, 117r, 117s, 140k, 141c, 148c, 148f, 149a, 149b, 149c, 149d, 149l, 150r, 150Aa, 150Ab, 158d, 175i, 175dx, 175dy, 175fx, 175g, 175gx, 175gy, 175h, 175hx, 175hy, 175ix, 175j, 175jx, 175k, 175kx, 175lx, 175m, 175mx, 175n, 175nx, 175ox, 175p, 175r, 175rx, 175t, 175w, 175wx, 175x, 175y, 178a, 178b, 178c, 178f, 178m, 178n, 178o, 178p, 178r, 178x, 201a, 201b, 201f, 201g, 201h, 201j, 201n, 201o, 201x, 201y, 201Ag, 201Ai, 201Aj, 201Ak, 201Al, 201Am, 201An, 201Ao, 201Ap, 201Ar, 201As, 201At, 201Aw, 201Ax, 201Ay, 201Az, 201Aax, 201Abx, 201Acx, 201Afx, 201Agx, 201Ajx, 201Akx, 201Alx, 201Amx, 201Apx, 202Aa, 202Ab, 203b, 203c, 204a, 204b, 204c, 204g, 204h, 204i, 204j, 204k, 204l, 204m, 206ax, 206bx, 206cx, 206dx, 206f, 206fx, 206gx, 206hx, 206ix, 206jx, 206k, 206kx, 206lx, 206m, 206mx, 206n, 206o, 206s, 206t, 206w, 212j, 212k, 212l, 214i, 214k, 214l, 216j, 218cx, 218fx, 218gx, 218hx, 218y, 220a, 220w, 220y, 221Af, 228l, 230b, 230d, 230i, 231a, 231j, 240a, 240j, 240k, 240l, 240p, 240r, 240t, 243b, 243d, 243f, 243h, 243i, 244a, 244b, 244c, 244d, 244f, 244l, 245a, 245b, 245i, 247g, 248h, 259g, 274h, 274i, 281i, 283b, 283d, 283f, 284g, 284h, 284i, 290d, 292g, 299a, 299ax, 299c, 299s, 299t, 299w, 300b, 300d, 300g, 300p, 300r, 300s, 300t, 300w, 300x, 300y, 300z, 300ax, 300bx, 300cx, 300dx, 300fx, 300gx, 301a, 301t, 301w, 301x,</p>	<p>2 771,40 (w tym grunty niebędące w użytkowaniu wieczystym WPN²⁾ – 2 522,23 ha)</p>

	301y, 301ax, 301cx, 301dx, 304f, 307b, 307d, 307f, 307g, 307h, 308d, 308f, 308j, 320f, 322b, 337c, 338h, 354g, 355g, 375a, 375l, 376c, 376d, 376k, 377b, 377k, 377l, 378t, 379b, 379l, 380k, 383i, 383j, 384i, 388l, 389i, 390h, 393b, 393c, 393d, 393k, 394m oraz grunty niebędące w użytkowaniu wieczystym WPN	
Razem		15 089,74

Objaśnienia:

- 1) Obszary zajmowane przez ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne zostały przestrzennie podzielone na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą oraz pododdziały oznaczone małą literą. Podział na oddziały, pododdziały, oraz obręby i obwody ochronne przyjęto zgodnie z Leśną Mapą Numeryczną (LMN) Wigierskiego Parku Narodowego, według stanu na dzień 1 stycznia 2012 r. LMN znajduje się w Systemie Informacji Przestrzennej (SIP) w siedzibie Dyrekcji Wigierskiego Parku Narodowego w miejscowości Krzywe. Podział na obszary objęte ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową przyjęto zgodnie z mapą pod tytułem: „Mapa stref ochrony Wigierskiego Parku Narodowego”, sporządzoną w skali 1:20 000, według stanu na dzień 1 stycznia 2014 r. Podział na działki geodezyjne i obręby ewidencyjne jest zgodny z mapami ewidencji gruntów. Mapy znajdują się w siedzibie Wigierskiego Parku Narodowego, w miejscowości Krzywe.
- 2) WPN – Wigierski Park Narodowy.

USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH, TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH I SPORTOWYCH ORAZ MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Cały obszar WPN ²⁾	50

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych i turystycznych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	1. Jeziora: 1) Wigry (oddział 188), z wyłączeniem wysp; 2) Pierty (oddział 185), z wyłączeniem wyspy; 3) Leszczewek (oddział 190); 4) Omulówek (oddział 187); 5) Czarne koło Bryzgly (oddział 200); 6) Czarne koło Gawrych Rudy (oddział 197); 7) Mulaczysko (oddział 199); 8) Postaw (oddział 189l). 2. Rzeka Czarna Hańcza poniżej jeziora Wigry (Oddziały: 399, 400, 401).	625 ³⁾
2	Muzeum Wigier w Starym Folwarku wraz z otoczeniem (oddział 93Af,g)	100
3	Ośrodek Edukacji Środowiskowej (Oddziały: 148, 149, 158)	100
4	Centrum Informacji Turystycznej, wystawa przyrodnicza i sala audiowizualna w budynku dyrekcji WPN w Krzywem (oddział 49g)	100
5	Parking w Krzywem (oddział 49g)	100
6	Wystawa „Dobra Puszczańskie” (oddział 49j)	50
7	Obiekt edukacyjno-turystyczny „Dziupla” (oddział 49i)	150
8	Wystawa „Historia i tradycje rybactwa nad Wigrami” (Czerwony Folwark, oddział 175w)	50
9	Pole biwakowe „Jastrzęby” (oddział 230i)	200
10	Pole biwakowe „Za szkołą” (oddział 220p,y,z)	50
11	Pole biwakowe „Gremzdówka” (oddział 299a,c)	50
12	Pole biwakowe „Bindużka” (oddział 337c)	50
13	Stanica Klubu Żeglarskiego „Kamena” w Bryzglu (oddział 393b)	100
14	Ośrodek Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoobrazowego	50

	w Starym Folwarku (działki 311, 553, obręb ewidencyjny Leszczewek)	
15	Klub Wodny „Hańcza” w Starym Folwarku (działka 424, obręb ewidencyjny Leszczewek)	50
16	Ośrodek Wypoczynkowo-Żeglarski w Starym Folwarku (działka 552, obręb ewidencyjny Leszczewek)	50
17	Polana Powały (Oddziały: 376c, d, 377b)	100
18	Miejsca odpoczynku (około 100 miejsc) rozmieszczone na przebiegu szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych	1000 ³⁾
19	Parking i cumowisko łodzi wędkarskich „Łysocha” (oddział 150r)	50
20	Cumowisko łodzi wędkarskich „Zakąty” (oddział 230d)	50
21	Parkingi „Słupie” (oddział 148a,g)	50
22	Wieża widokowa w Leszczewku (działka nr 125/3)	20
23	Wieża widokowa w Nowej Wsi (oddział 12bx)	10
24	Wieża widokowa w Kruszniku (oddział 218hx)	10
25	Pokoje gościnne w budynkach służbowych WPN: 1) siedziba Dyrekcji WPN w Krzywem (oddział 49g); 2) Mikołajewo nr 34 (oddział 204j); 3) Maćkowa Ruda nr 57 (oddział 206f).	25 ³⁾
26	Torowisko i przystanki Wigierskiej Kolei Wąskotorowej (Oddziały: 244b, 245i, 375l, 376d,k, 377b,k,l, 378t, 379b,l, 380k, 383i,j, 384l, 388k,l, 389i, 390h, 393k, 394m, obręb ewidencyjny Bryzgiel, działki 101/9, 101/10)	200
27	Działka 261/18 w Starym Folwarku (własność Gminy Suwałki) – miejsce imprez i koncertów	300

III. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych i sportowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Plaża w Obwodzie Ochronnym Krzywe (oddział 47b nad Jeziorem Czarnym Huciańskim)	200
2	Plaża we wsi Stary Folwark (działka 553, obręb ewidencyjny Leszczewek) – ośrodek Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego	200
3	Plaża we wsi Stary Folwark (obok Muzeum Wigier), (oddział 93Ag)	100
4	Plaża Młodzieżowego Ośrodka Wypoczynkowego (działki 97/3, 97/13, obręb ewidencyjny Gawrych Ruda)	200
5	Teren rekreacyjny we wsi Gawrych Ruda (działka 129, obręb ewidencyjny Gawrych Ruda) – Kompleks Turystyczny „U Jawora”	100
6	Teren rekreacyjny we wsi Bryzgiel (działka 72/2, obręb ewidencyjny Bryzgiel)	50
7	Plaża nad jeziorem Mulaczysko (działka 147, obręb ewidencyjny	50

	Krusznik)	
8	Teren rekreacyjny „Piaski” (oddział 212j)	100
9	Teren rekreacyjny nad Zatoką Krzyżańską jeziora Wigry (oddział 228m, n)	30
10	Teren rekreacyjny nad jeziorem Pierty (działka 20/31, obręb ewidencyjny Piertanie)	30
11	Działka 261/18 w Starym Folwarku (własność Gminy Suwałki) – miejsce imprez i koncertów	300

Objaśnienia:

- 1) Obszary zajmowane przez ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne zostały przestrzennie podzielone na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą oraz pododdziały oznaczone małą literą. Podział na oddziały, pododdziały, oraz obręby i obwody ochronne przyjęto zgodnie z Leśną Mapą Numeryczną (LMN) Wigierskiego Parku Narodowego, według stanu na dzień 1 stycznia 2012 r. LMN znajduje się w Systemie Informacji Przestrzennej (SIP) w siedzibie Dyrekcji Wigierskiego Parku Narodowego w miejscowości Krzywe. Podział na obszary objęte ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową przyjęto zgodnie z mapą pod tytułem: „Mapa stref ochrony Wigierskiego Parku Narodowego”, sporządzoną w skali 1:20 000, według stanu na dzień 1 stycznia 2014 r. Podział na działki geodezyjne i obręby ewidencyjne jest zgodny z mapami ewidencji gruntów. Mapy znajdują się w siedzibie Wigierskiego Parku Narodowego, w miejscowości Krzywe.
- 2) WPN – Wigierski Park Narodowy.
- 3) Podana wartość określa łączną ilość osób, które mogą przebywać w miejscach wskazanych w wyliczeniu.